

Tečaj XXVIII.

Listopad 1904.

Broj 10.

Šumarski list.

Organ

hrv. slav. šumarskoga družtva

Izdaje
hrvatsko-slavonsko
šumarsko družtvo
Uređuje Ivan Partaš.
Izlazi svaki mjesec.

ZAGREB 1904.

Naklada hrv. slav. šumarskoga družtva.

Poziv zbog uplate članarine i predbrojbe.

Umoljavaju se p. n. gg. članovi i predbrojnici, koji članarine ili predbrojnine za ovu, a možda još i za prošle godine namirili nisu, da toj svojoj dužnosti čim prije udovoljiti izvole, jer će se doskora odpočeti ubiranjem iste putem poštanskih naloga. Članarina, koja bi se u smislu družvenih pravila imala već tečajem I. četvrti svake godine uplatiti, iznosi na članove I. razreda na godinu 10 K, za članove II. razreda, koji dobivaju samo „Lugarski Viestnik“ 2 K, a za one koji dobiva osim toga još i „Šumarski list“ 6 K na godinu. Novce valja u svakom slučaju poslati na podpisano predsjedništvo (Zagreb, Markov trg br. 3.)

Predsjedništvo hrv.-slav. šumarskoga društva.

Broj 4437
1904.

Oglas dražbe hrastovah.

Kod podписанoga gradskoga poglavarstva, obdržavati će se dana 29. listopada 1904. u 11. satih prije podne, dražba na 402 hrastova stabla u okružju VIII. odsjeku 4. i na 560 hrastovih stabala u okružju XII., odsjeku 2. 4. i 5., koja su stabla u ovogradskoj šumi „Kotar“ vidljivo označena. Ta hrastova stabla su procjenjena na 2.519 m³ lijesa i 27.104 krune novčane vrijednosti.

Obćeniti uvjeti ove dražbe jesu:

Dražba će se obaviti primanjem pismenih ponuda do 11 satih tog dana, preduzeti će se odmah dražbovanje na ustocene ponude, a nakon što ta dovršena bude, slediti će otvaranje pismenih ponuda.

Ponude će se pismene uzeti samo one u razpravu, koje budu do 11 satih dana 29. listopada 1904. ovdje predane. Ponuda nudioca odmah veže, čim ju je predao.

U ponudi mora nudioc izrično navesti, da su mu uvjeti ove dražbe podpuno poznati i da se na iste bezuvjetno obvezuje.

Ponudi ima biti priložena 5% žaobina od iznosa ponudjene svote, koju će dostačac imati na 10% nadopuniti u ime jamčevine.

Pobliži uvjeti ove dražbe, mogu se uviditi, za vrieme uredovnih satova, kod podписанoga poglavarstva.

Gradsko poglavarstvo.

U Petrinji dne 28. rujna 1904.

Gradonačelnik:
Ivan Borošić

Šumarski list.

Br. 10. U ZAGREBU, 1. listopada 1904. God. XXVIII.

Uvrstbina oglasa: za 1 stranicu 16 K.; za $\frac{1}{2}$ stranice 8 K.; za $\frac{1}{3}$ stranice 5 K. 20 fil.; za $\frac{1}{4}$ stranice 4 K. — Za višekratno uvrštenje primjerena popustbina.

Još jedan način proredjivanja ili proredni siek.

Promatraljući najmladje iz naravnog pomladka rastuće sastojine opaziti ćemo, da mogu biljke ili stabalca tako rekuć posve blizu jedno do drugoga ili stisnuto rasti.

Naravni pomladak nikne gusto, pregusto. Biljke od 1 cm. debljine rastu jedna do druge u razmaku od 10 cm.; kašnje nakon što su se slabije posušile, rastu preostale u 0·2, 0·3, 0·5 metara udaljenosti. Opažamo nadalje, da istih biljaka dio (nakon što su se slabije posušile i izginule) postepeno rastu u udaljenosti od 1 m. i t. d. to jest stabla pod jednakimi okolnostima pojednako i u stanovitom razmjeru prema debljini svoj razmak imadu i to tako, da sve što su deblja, veći razmak imadu.

Ovaj navod podsjeća, da se biljke kod umjetne sadnje imadu u što kraćih razmacih saditi, jer sastojine u svom naravnom razvitku baš od prvoga početka hoće da budu dapače u pregustom sklopu, da dobiju kakvoću, koja se od stabla u šumi izraslog očekuje.

Naravnom podmladku pomaže sama priroda donekle u rastu time baš, što u pregustom sklopu zakržljaju i poginu slabija stabalca, da preostala u većem razmaku rasta. Nu uza sve to naravan podmladak raste pregusto. Za oto imademo nastojati, da umjetno pomažemo prirodi odstranjivati slabija stabla, najme da se prama svakoj debljini stabla u stanoviti razmak

postave. Taj razmak imade biti najshodniji i najpogodniji rasta stabala. To postizavamo putem proredjivanja.

Gdje se imadu šume čistiti od p o d s t o j n i h potištenih stabala, to proredom ne smatram, već čišćenjem sastojine.

Proredjivanje jest dakle putem sječe uzdržanje sastojine u pojednakom razmaku stabala prama njihovoj debljini, makar se imade posjeći i koje nepotišteno stablo, da može sastojina poboljšavajuć se slobodno i krepko u ne riedkom sklopu rasti.

Prije nego stupimo proredjivanju imamo ustanoviti jasno i u pregustom označenom sa $0\cdot9$ ili 1, ili smo u podpunom sklopu koga označujemo sa $0\cdot8$. Ako smo u podpunom sklopu. ($0\cdot8$) nije nam nuždno proredjivanje započeti, jer smo u odgovarajućem i pravom razmaku, već ćemo samo očistiti ili izvaditi kržljavo i podstojno drveće i za tu sastojinu odrediti, ako je u uporabnoj dobi i pomoći sječu, ako nije ostaviti, dok se ne sgusti za proredu.

Ako su stabla u pregustom sklopu $0\cdot9$ i 1, imademo poduzeti proredjivanje. Podpuni je sklop, ako u jednom pravcu raste tičući krošnje 10 stabala ($0\cdot8$). Ako imade na tako velikom pravcu mjesto 10 jednakо debelih stabala 11 ili 12, (točnije 11·5) onda je to već pregusti sklop, te se takova sastojina ima prorediti, tako, da joj se sklop jače ne prekine. Najme da bude po mogućnosti uvjek toliko stabala koliko u podpunom sklopu ($0\cdot8$), a ako je sklop prekinut, da ne bude više, nego što ga razumjevamo pod oznakom $0\cdot7$, jer se još iz tog prekinutog sklopa lahko podpuni sklop ($0\cdot8$) postignuti može.

Proredjivanje opetujemo čim to debljina stabala i prama debljini nuždni razmak stabala zahtjeva. Koliko imademo drvne gromade izvaditi kod proredjivanja može se proračunati po obliku.

$$C = G \ 0\cdot9 - G \ 0\cdot7 = G \ 0\cdot2$$

gdje nam C predstavlja traženudrvnu gromadu, $G \ 0\cdot9$ jest gromada u pregustom sklopu, a $G \ 0\cdot7$ jest sastojina koja mora ostati poslie proredjivanja.

$C = G \cdot 2$ najme drvna gromada, koja se ima posjeći ili izvaditi kod proredjivanja. Proračunavanje same drvne gromade jest jednako kako je izračunato u članku: »Šumski sklop i oblici za proračunavanje drvne gromade sastojina« (vidi br. 8. i 9. »Šumarskog lista« od g. 1904.). Nu kod samog proredjivanja imamo postupati tako, da se previše drvne gromade ne izvadi, a to ćemo postići, ako proredjivanje provadjamo prama debjini stabala. Imademo dakle pronaći razmak stabala prama toj debljinii.

Razmak stabla bio bi najpovoljniji onaj, koji odgovara promjeru krošnje kod podpunog sklopa.

Nu podpuni sklop ćemo riedko naći buduć smo u pre-gustoj sastojini. Ako li imademo podpuni (0·8) sklop od slične sastojine, to je razmak podpunog sklopa stabala najbolji razmak za proredjivanje slične sastojine. Nemamo li takove sastojine onda imademo dve površine „za pokus“ uzorno prorediti. Razdieliv površinu jur proredjenu sa brojem stabala dobijem zastor stabla Z . Taj Z jest predanje četvorina, koju imam svesti na kružnu plohu pomnoživ sa 0·785, da dobijem površinu krošnje K i iz te krošnje proračunam promjer ili razmak D po obliku:

$$D = \sqrt{\frac{4K}{3 \cdot 14}} = \sqrt{\frac{40 \cdot 785 \cdot 2}{3 \cdot 14}} = \sqrt{Z}$$

to je udaljenost stabala u podpunom sklopu 0·8 ili ako izvadimo koren iz broja stabala na zadanoj pokusnoj površini dobijem broj stabala na jednej strani te površine; podieliv tu stranicu četverokuta izvučenim korenom dobijem udaljenost stabala od stabla.

$D = \frac{\sqrt{M}}{s}$, gdje jest s stranica četvorine (pokusne plohe), a M broj stabala na pokusnoj plohi. Tu smatramo stabla kao u podpunom sklopu, jer su u propisnom razmaku makar im »pregusti« sklop prekinut bio. Uzmimo, da smo tako dobili na prvoj pokusnoj plohi, gdje su vladajuća stabla popriječno 20 cm. debela, razmak stabala kod proredbe 2 m.

Ako smo na drugoj pokusnoj plohi, gdje su debela stabla 10 cm. dobili razmak 1 m. to ćemo pred nami sastojinu, kojoj je poprična debljina stabala 15 cm., prorediti na razmak stabala od 1·5. Jer kad su ona stabla od 20 cm. debljine u razmaku od 2 m., ona od 10 cm. debljine u razmaku od 1 m., to ona stabla od 15 cm. debljine imaju dosljedno razmak 1·5 m.

Kod šume, koja se prorediti ima, imaju se u obzir uzeti ona stabla koja ostati imaju t. jest ona poprične debljine; u ovom slučaju ona od 15 cm. debljine, sad ostala potištena preblizu izrasla, makar i jača imaju se odstraniti. Samo u onom slučaju gdje u odredjenom razmaku nema stabla od zadane debljine ima se ostaviti ono makar bilo i tanje; napokon pako ako prije odredjena razmaka dodje i bolje stablo ima se posjeći, da se razmak pojednak uzdrži. Razmak stabala prema promjeru ili debljini stabla imaju prednost, što stabla, bila ma koje dobe, ako su jednakog promjera u jednakom razmaku rastu.

Naprotiv ako bi htio po jednakoj dobi u dobroj i lošoj stojbini ustanoviti razmak stabla, dobio bi za jednakе dobe stabla, daleke različite razmake. N. pr. stablo u sastojini najboljeg boniteta u 60 god. ima 19 cm., dočim u sastojini najlošijeg ima samo 8 cm. promjera. Ono bi imalo biti u razmaku 2·40 m. u ovo 1·34 m. dakle stabla iste dobe na različitim stojbinah imalo bi se u daleko različnih razmacih po dobi predjivati. Dočim stablima jednakе debljine, ako dajemo jednakе razmake jest naravnije, bila ta stabla u boljoj ili lošijoj stojbini u starijoj ili mlađoj dobi.

N. pr. Stablo od 15 cm. u I. najboljem stojbinskom razredu imaju razmak 1·96 m., a jednakо debela stabla u najlošijem V. stojbinskom razredu imaju 2·40 m. dakle po prilici približan razmak debljine, premda su stabla stara u najboljoj 50, a u najlošijoj V. stojbini 80 godina. Doduše u naravskom pomladku stabla na lošoj stojbini u većem nešto raz-

maku rastu, dočim u dobroj stojbini gušće rastu. Zato na lošoj stojbini imade se paziti više na to, da se razmak stabla kod podpuna sklopa neprekorači, kao što na dobroj stojbini, kod stabala jednakе debljine. Nu taj razmak na lošoj stojbini nije znatno veći od onog na dobroj, jer se od bolje stojbine na lošiju povećaje razmak. Za svaki razred stojbinski tek za 5—6% pa uprav time, što proredimo jače sastojinu na boljoj stojbini, a pričuvamo onu na lošijoj, postignuti ćemo to, da ćemo kod drugog proredjivanja već moći uzeti jednak razmak na lošijoj i boljoj stojbini kod jednakih debljina stabala.

Iz navedenoga zaključiti možemo, da se dade opredeliti razmak stabala prama debljini njihovoј у о к р у г л о м броју u kojem razmaku će sastojina ostati u podpunom sklopu, dok ne stigne sliedeće debljine, što će na dobroj stojbini biti prije, a na lošijoj kasnije i tada će se opet proredjivanje prema debljini obnoviti.

Proredjivanje sastojine stabala :

Promjer cm.	Razmak metara		
	I.	II.	III.
do 5	0·5	0·75	1
do 10	1	1·50	2
do 20	2	2·50	3
do 30	3	3·50	4
do 40	4	4·50	5

Proredjivanje na razmak I. može se upotriebiti, kod guste samonikle i od sjemena uzasle šume i kod one sadjene šume, koja je sadjena na razmak 0·5 m., kad dodje u gornju slijedeću debljinu.

Zatim kod šuma na lošijoj stojbini, ako su gušća nego razmak II. može se provadjeti u dobroj i lošijoj stojbini na samoniklih i sijanih šumah i kod onih, koje su sadjene bile na razmak 0·75.

Neka ne smeta, što se kod pregustog sklopa prekine sklop, jer krošnje u pregustom sklopu nisu normalne, koje

imamo u podpunom sklopu 0·8, već su to premale krošnje, koje će se kad budu stabla proredjena na zadati razmak prema debljini, za koju godinu doticati i stvarati podpun sklop. Najprikladnije jest proredjivati kad su stabla debela oko 10 zatim oko 20 cm. Nu može se i prama manjem i povoljnem promjeru, koji se u skrižaljci lahko dade interpolirati i razmak ustanoziti, proredjivanje preduzeti. Razmak III. nije za proredjivanje redovito, već u onom slučaju, kad se hoće, da se sklop prekine i kad se želi u starijoj dobi sastojine, da se mladom podstojnom naraštaju prekinutim sklopom više svjetla dade. Proredjivanje ponovno slijedi kad doslignе sastojina zadani debjinu, što ćemo na dobroj stojbini dočekati prije, na lošijoj kašnje. Taj se razmak može upotrebiti kod biljka koje su sadjene (pogriešno) na 1 m. udaljenosti, ako su postale preguste sastojine. Proredjivanje imade biti obavljeno tako, da se sastojina, ako je gdje zadatim razmakom prekinuta opet krošnjami što prije sklopi. Kod rastu sastojine u razmaku I. ili II. a krošnje im se dotiču, onda su u podpunom sklopu (0·8).

Sa uporabom razmaka III. ili još većeg obzirom na podmladak, ako bi se proreda ponavljala dva i više puta, došlo bi se do posve prekinutog sklopa, da bi mlađi naraštaj porasao i već ovaj još pod nadstojnim drvećem došao do prvog proredjivanja, te bi se imali požuriti, da nadstojno drveće čim prije do konačnog sjeka dodje.

Zaoto se ovaj razmak neće obično upotriebiti nego razmak I. ili II., već onda kad se ima obzir na podmladak. Na razmak I. može se uputiti i laik u proredjivanje, te bi baš otaj korak mnogo učinio do podignuća privatnih gajeva i šumica, koje bi mogli sami šumovlastnici dati na ovaj način prorediti, a i strukovnjaku će dobro doći, jer će moći sjegurno proredjivanje izvesti, tim sjegurnije i lakše što je I. razmak lahko upotrebljiv, jer je deseterostruki iznos promjera. Kako smo gore naveli, stabla u svakom lošijem stojbinskom razredu imadu tek za koji postotak veći razmak od predjašnje.

S k l o p k o d s a d j e n i h b i l j a k a . Buduć, kako u početku istakosmo, naravski pomladak sastojina raste u što gušćem

sklopu, to imademo i umjetni pomladak prama naravnom u gustom sklopu držati, da odoli većem svjetlu i nepogodam, jer kad imademo kod sastojina prikladnih za proredjivanje i sječu nastojati da im se odviše sklop ne prekine, to ne možemo dopusti niti kod sadnje biljaka, da njihov razmak bude višetruka duljina stabla (najme biljke), jer je kod o d r a s l i h stabala tek 10—15-rostruki p r o m j e r. S toga, da kod umjetno sadjenih sastojina na lošoj stojbini postignemo uspjeh kao na dobroj stojbini, što se tiče razmaka, imademo na lošoj stojbini u manjem razmaku saditi biljke nego na dobroj stojbini. Tako da na najlošoj stojbini (n. pr. na krašu ako kamen dopušta) ne bi smjela udaljenost ili razmak biljaka kod sadnje biti veći od 0·5 m., (dapače redovi u razmak od 0·5 m. a biljke i na 0·25 m. razmaka) a na dobroj stojbini najviše 0·75 m.

Nu i na boljoj stojbini će se dobro učiniti, ako se u manjem razmaku biljke sade, budući se kvašnje p r o r e d o m, kako je gore navedeno u svakoj debljini izvaditi mogu. (Današnji smjer umjetnoga uzgoja ide za protivnim, a glavno s razloga, da se prištedi na kulturnim troškovima. Ur.) U gustom sklopu biljke postizavaju deblo, stablo raste u vis, a hrana stabla ne odlazi u najdolnje debele i suvišne grane, koje nastoje, da se sklope sa susjednom biljkom — a često ne mogu jer je susjedna biljka predaleko, već se hrani deblo, koje tim bez dolnjih grana i u kakvoći najprednje.

U s t a n o v l j e n j e p r s n e v i s i n e . Imamo ustanoviti i visinu, u kojoj se imadu mjeriti stabla kod proredjivanja. Debljina stabla kod krupnogorice prosudjuje se i uzima u prsnoj visini. Za uzimanje promjera u prsnoj visini odgovara samo stanovitoj dimenziji stabala, a ne svima.

Prsni promjer kod krupnogorice pada po prilici onđe gdje počima stablo biti oblo i gdje prestaje nagli, a počima pojednaki pad premjera.

Stablo se sječe čim je više moguće do zemlje. Uzmemo li tu doljni promjer stabla i njegov dvostruki iznos odmjerimo u

u vis, dobiti ćemo po prilici visinu, gdje se uzima prsni promjer. Tako n. pr. stabla koja bi imala u sijeku (nad žilami) 65 cm. imalo bi se premjeravati u 1·3 m. visine t. j. u prsnoj visini (koja je ovdje jednaka dvostrukoj dolnjoj debljini stabla). Tu visinu možemo uzimati poprično za stabla od 40 do 90 cm. na sijeku, jer bi se stabla od 40 cm. debela imala mjeriti u 0·8 m. visine, a ona od 90 cm. debljine u 1·8 m. visini t. j. poprično 1·3 m. dakle u prsnoj visini, prema gore navedenom.

Nu ako se stabla od 65 cm. (na sijeku) imaju mjeriti u prsnoj visini, sjegurno to ne može biti za ona stabla, koja su debela n. pr. 8 cm. ili ona koja su debela 100 cm. na sijeku. Visinu gdje se imaju i ova sjeći dobiti ćemo ako i njihovu debljinu nad zemljom (na sijeku) dvostruko uzmemo, te bi se prema tomu kod proredjivanja stabla do 10 cm. imalo mjeriti u 0·2 m. visine, stablo do 20 cm. u 0·4 m. visine, stabla od 30 cm. u 0·6 m., a stabla do 40 cm. u 0·8 m. visine.

T. j. stablima kod prorede imala bi se uzimati debljina ne u prsnom promjeru već u odgovarajućoj visini, odnosno u poprečnoj ili okrugloj visini od 0·5 m. To je od važnosti i kod procjene, ako n. pr. prodajemo stablo od 30 cm. debljine, po debljini u prsnom promjeru gubit ćemo nešto od drvne gromade, jer uzimljemo promjer za dvostruko više nego trebamo, ako li pako stabla deblja od 65 cm. mjerimo u prsnoj visini (1·3 cm.) izlazi drvna gromada veća, nego što ju stablo u istinu ima, i veća, nego ako se uzme promjer u visini, koja je jednaka najmanje dostrukom dolnjem promjeru stabla. Za oto bi se imalo nastojati, da se za vrijednija stabla i kod točnijeg mjerjenja uzima promjer stablima u visini, koja je jednaka dvostrukoj dolnjoj debljini stabla a isto tako da se umjere i stabla koja su deblja od 70 cm. na panju. (Za praksu neprovedivo. Ur.).

Promjer, koji se uzima u visini (od zemlje) jednakoj sbroju dvaju dolnjih promjera zovemo temeljnim promjerom stabla.

Mijo Krišković, nadšumar.

Misli i predlozi

za osnovu zakonske novelle o preinaci, odnosno nadopunjenju nekih ustanova zakonâ od 15. lipnja 1873. i onoga od 11. srpnja 1881. ob imovnim obćinama bivše hrvatsko-slavonske Vojne Krajine.

§§. 1., 2. i 3. zakona od 11. srpnja 1881. ostaju nepromjenjeni.

§. 4. ostaje isti, nu ima se nadopuniti sliedećim:

»Ako se pako niti sa svima uplatiti se imajućim pristojbama pravoužitnika, za dobivane u naravi užitke iz šumah imovne obćine, ne mogu pokriti svi troškovi urednog gospodarstva, uprave, poreza i inih javnih daća, dužna je država namaknuti novčana sredstva, koja, izkazanim proračunom, za pokriće svih redovitih troškova manjkaju.

Taj proračunom ustanovljeni manjak imade država 1. siečnja svake proračunske godine dotičnoj imovnoj obćini doznačiti iz državne blagajne.

(Vidi c. kr. naredbu od 15. srpnja 1881.).

§. 5. (zakona od 11. srpnja 1881.).

Alineja 1. ovoga §-a ostaje nepromjenjena.

Alineja 2. ovoga §-a imade se izpustiti i zamieniti sličecom ustanovom:

»Sve spise, upravljene na oblasti, urede i stranke imade upravitelj gospodarstvenog ureda, kao odgovorni predstojnik ureda sâm podpisivati, izuzev spise nabrojene u 1. alineji ovoga §-a, koje gospodarstveni odbor odnosno predsjednik imovne obćine — kao predstavnik vlastnika, podpisati imade.«.

Alineja 3. ovoga §-a imala bi po tom glasiti:

»Da pako poslovni spisi, nabrojeni u alineji 1. (ovoga §-a) pravovremeno riešavani budu, mora predsjednik u sjedištu gospodarstvenog ureda obitavati, ter na poziv istoga u ured doći.«.

§. 6. imao bi glasiti ovako: Plaće činovnika krajiških imovnih obćina ne smiju biti manje od plaćah kr. zemaljskih urednika istog dnevnog razreda, a isto tako imadu se i miro-

vine urednikom imovnih obćina i njihovim udovicama ter uzgojnine i obskrbnine njihovoj sirotčadi odmjerivati prema ustanovam mirovinskog zakona od 1892. ob umirovljenju zemaljskih urednika u Hrvatskoj i Slavoniji, njihovih udova i sirotčadi.

Činovnici dakle krajiških imovnih obćina uzporedjeni su u pravnom pogledu sa kralj. zemaljskim urednicima, ter imadu u pogledu namještenja njihova kod imovnih obćinah vrediti ista pravila, koja valjaju za namještenje odnosno imenovanje kr. zemaljskih urednikâ, ter se za takovo namještenje odnosno imenovanje zahtieva ista kvalifikacija kao i za kr. zemaljske urednike.

§. 7. Ostaje nepromjenjen.

§. 8. imao bi glasiti: Svi činovnici kraj. imovnih obćina sačinjavaju jedan zajednički status, kojega sastavlja i vodi šumarski odsjek kr. zemaljske vlade, po istim načelima, koja su normirana zakonom od 20. kolovoza 1894. ob uredjenju beriva kr. zemaljskih urednika.

Suslјedno promaknuće činovnika kraj. imovnih obćina istog dnevnog razreda u viši plaćevni stupanj ili razred, određuje kr. zemalj. vlada. ureda radi, na temelju statusa, ter svako takovo promaknuće priobćuje gospodar. odboru odnosno zastupstvu imovne obćine, u svrhu uvrštenja odnosne svote u proračun.

Koli imenovanje kod prvog namještenja, toli promaknuće odnosno imenovanje u viši činovni razred imade uzsliediti na temelju obrazloženog predloga gospodar. odbora i gospodar. ureda imovne obćine, po kr. zemalj. vladu.

Imenovanje privremenih službenika (lugar. osoblja) vlastan je obaviti gospodarstveni ured sporazumno sa gospodarstvenim odborom, dočim definitivno namještenje odnosno imenovanje prinadleži kr. zemaljskoj vladu na temelju predloga gospodarstvog ureda i gospodarstvenog odbora imovne obćine.

§. 9. Imao bi se sasvim eliminirati, a na mjesto njega imao bi glasiti novi §. 9. ovako:

»Činovnike imovnih obćina, s jednog službovnoga mjesta na drugo, bilo u području iste imovne obćine, kod koje službuju, bilo od jedne imovne obćine k drugoj, može kr. zemalj. vlada u vlastitom djelokrugu premjestiti: i to: ili iz službenih obzira, ili na vlastitu molbu ili ureda radi (kazne radi).

Kr. zemalj. vlada može činovnike imovnih obćina pozvati i u zemaljsku šumarsko-tehničku službu, nu samo uz njihovu vlastitu privolu, odnosno na vlastitu molbu, ali ne iz službenih obzira ili ureda radi.

Premještenje službenika može uzsliediti samo iz jednog mjesta na drugo, u području one imovne obćine, kod koje dočnik službuje, i to na predlog gospodarstvenog ureda, po kr. zemaljskoj vladi.

Disciplinarnu vlast nad cijelokupnim činovničkim i službeničkim osobljem imovnih obćina vrši kralj. zemalj. vlada po propisih valjanih za kralj. zemaljske urednike i službenike.

§. 10. Ostaje nepromienjen.

§. 11. preinačiti ovako: Sjednice gospodarstvenog odbora imovne obćine imadu se obdržavati, kada to potreba iziskuje, nu svakako ne više nego 4 puta u godini, izuzev nepredvidljivu prešnu potrebu, nu u potonjem slučaju imade se zamoliti dozvola kr. zem. vlade.

§. 12. Ostaje nepromienjen.

§. 13. U članku 26. zakona od 15. lipnja 1873. sadržana ustanova preinačuje se onamo, da u slučaju nova izbora zastupstva imovne obćine, imade dotadanji odbor sve dotle službovati, dokle sve poslove na novo izabrani odbor, posredovanjem kralj. zemaljske vlade pravilno primio bude, odnosno stari odbor novo-izabranomu, pravilno predao bude.

§. 14. Vrhovno pravo nadzora i uprave imovnih obćina pridržaje si kralj. zemalj. vlada, te ga izvršuje po svom šumarskom odsjeku.

§. 15. Za svaku imovnu obćinu imenuje kralj. zemaljska vlada vladinog povjerenika, kojemu je dužnost prisustrovati skupštinam i sjednicam, koli zastupstva toli gospodarstvenog odbora imovne obćine.

Saziv i dan obdržavanja takovih skupština i sjednica, dužan je predsjednik imovne obćine pravodobno vladinom povjereniku prijaviti.

Vladin povjerenik vlastan je, ako skupština zastupstva ili odbora u svojim sjednicama zakonom im opredijeljeni djelokrug prekorači, obustaviti izvedenje zaključaka, sjednicu zatvoriti, te o tom podnjeti izvješće kralj. zemaljskoj vlad. i

Odpravci kralj. zemaljske vlade, upravljeni na gospodarstvene urede imovnih obćina, kao i izvješća i podnesci gospod. ureda na kr. zemaljsku vladu, dostavljaju se putem vladinog povjerenika.

Ostali djelokrug vladinog povjerenika sadržan u članku 27. zakona od 15. lipnja 1873. kao i ustanove §. 8. naputka C. k zakonu ob imovnih obćinah od 11. srpnja 1881. stavljaju se ovim izvan krieposti.

§. 16. Kralj. zemaljska vlada izdati će u roku od 1 godine dana novi naputak odnosno preinačiti ili popuniti postojeće naputke k zakonu od 11. srpnja 1881., u smislu ovog zakona.

§. 17. Sve ustanove zakona od 15. lipnja 1873. i od 11. srpnja 1881. ob imovnih obćina bivše Vojne Krajine, u koliko stoje u protuslovju s ovim zakonom, stavljaju se izvan krieposti.

§. 18. Provedba ovog zakona povjerava se banu kraljevinâ Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. *Vj. Stubić.*

Posljedice haračenja šuma u nekim stranim zemljama.

Na nerazboritom skoro bi čovjek rekao razbojničkom gospodarenju šuma imadu još i danas mnoge i mnoge zemlje da nose težke posljedice.

Francezka ima da zahvali veliki sasvim pusti dio između Piemonta i postranih dijelova Rhone samo haračenju šuma.

Osobito štetno pokazalo se je ovo haračenje na gorskim obroncima i visovima. U drugoj polovini prošlog stoljeća počeli su Francuzi pošumljivati ove gole površini, ali dakako velikom mukom i još većim novčanim žrtvama.

Španija, koja imade preko 40% neproduktivnog tla, bila je krasnim šumama pokrita, a njen glavni grad Madrid, koji koji se arapski zove »Majerit«, što znači »hladna rijeka«, bio je u 16. vijeku krasnom šumom opkoljen, a još za cara Karla V. zvali su klimu Španije ugodnom. A sada Španija imade klimu, da čovjek jedva od vrućine uzdrži.

Sicilija nekoć žitnica Rima i puna brodovitih rijeka, sada uslijed razbojničkog haračenja šuma imade mnogo sasvim usahlih rijeka.

U Italiji su cijeli veliki predjeli opustošeni, Apenini nekoć tako krasno pošumljeni, pokazuju danas izim nekoliko pitomog kestena žalostnu sliku krša.

Sa središta gornjo-italskih jezera vidimo cijelu seriju opustošenih gorskih lanaca na kojima se sada ni jedna trava ne lulja, a u historijsko doba bijahu ovi lanci pokriti krasnom hrastovom šumom.

Grčka nekoć bogata na krasnim krastovim, bukovim i crnogoričkim šumama, a i sada se još govori o dobrom i bujnim pašnjacima Argosa, sada je gol kamen. Interesantno je, da je već Plato video nazadak u gospodarstvu uslijed haračenja šuma.

Velike stepne južne Rusije bijahu također visokom bukovom šumom pokrite.

U Aziji i u samoj blizini krasne Samarkanaske doline počnu se već potoci i rijeke sušiti uslijed haračenja šuma, tako, da su obale i pojedina mjesta visokim plaštem pjeska pokrite, te ne će dugo trajati, da se ovaj kraj pretvori u pustaru.

Palestina, koja je bila, kako biblija kaže »Zemlja izvora i jezera«, bijaše također krasno pošumljena zemlja, a sada uslijed posvemašnog razaranja šuma, već je većim dijelom pustara.

Syrija i predjeli na srednjem toku Euphrata bijahu po Pliniju i Prokopu vrlo plodonosni krajevi, a još i arapski pisci X. i XII. vijeka ističu plodonosnost ovih zemalja. Današnje stanje pokazuje nam vodom siromašne gudure i sasvim suhe stepе.

Iskopine u Sjevernoj Africi pokazuju, da je i ona bila šumom pokrita, a znade se, da su zadnja haračenja u VIII. vijeku Arapi u ovim predjelima počinili. Istu sudbinu stigla je i provinciju Constantine; zemlja, koja je u XVI. vijeku bila posumljena, a sada je sasvim pusta bez kulture i života. Totalnu promjenu klime imade Egipat zahvaliti samo haračenju šuma.

Sinajski poluotok na kojem je Izrael sa svojih 600.000 vojnika, žena i djece živio, bijaše krasna šumska površina, a sada jedva da čovjek tamo živjeti može.

Mnogi predjeli na podnožju Anda, onda gorski lanci Granade i Venezuele, koji su za vreme Indijskih poglavica bile zemlje vrtova, sada su uslijed uništenja šuma sasvim opustošeni.

Nekoć lijepa zelena boja Perzije prelazi sada s istih razloga u sivu boju Krša.

Alfons Kauders,
slušač filozofije, aps. sluš. šum. akademije.

LISTAK.

Osobne viesti.

Imenovanje. Nadlugar im. obćine kriševačke, Tanasija Stojčević, imenovao je kancelistom kod gospodarstvenoga ureda iste im. obćine u Belovaru sa sustavnim berivima.

Umro. U visokoj dobi od 84 godine, a još uvjek u aktivnoj službi preminuo je dne 19. pr. mj. u Vukovaru šumarnik upravitelj vukovarskog vlastelinstva grofa Eltza, Antun Korá b, posjednik zlatnog krsta za zasluge, a od mnogo godina član našega društva. „Slava mu“.

Društvene viesti.

Izvješće o XXVIII. glavnoj skupštini hrv. slav. šumarskog družtva držanoj u Zagrebu dne 4. rujna 1904.

Pošto se okupio dovoljan broj članova, otvorit skupštinu I. družtveni podpredsjednik velemožni gosp. kr. šumarski ravnatelj J o s i p H a v a s sliedećim govorom:

,Slavna skupštino, veleštovana gospodo!

Predsjednik našega družtva presv. gosp. Marko grof Bombelles ne-nadano je zapriječen, da osobno prisustvuje današnjoj glavnoj skupštini. Uslijed toga pala je meni u dio ugodna dužnost, da predsjedam glavnoj skupštini. Ovu dužnost vršim rado, pak Vam ponajprije izporučujem pozdrav odsutnog družtvenog predsjednika, a sa svoje strane Vas radostno pozdravljam: dobro došli!

Radujem se, da ste se i danas u tako lijepom broju sakupili, a želim, da Vaše nastojanje oko procvata naše lijepe struke i oko unapredjivanja naših staliških probitaka bude ovjenčano željenim uspjehom.

Čast mi je zatim pozdraviti prisutnoga zastupnika zagrebačkoga trgovcačkoga doma gosp. Herzoga (Živio!)

Nadalje čast mi je priobći, da na današnjoj glavnoj skupštini zastupaju „Obće hrvatsko družtvo za gojenje lova i ribarstva“ kao i „Hrv. slav. gospodarsko družtvo“ presv. gosp. Miroslav Kulmer; Kranjsko-primorsko-šumarsko družtvo — družtveni II. podpredsjednik velm. gosp. Ferdo Zikmundowsky; galičko šumarsko družtvo i slavonsko gospodarsko družtvo — družtveni tajnik g. Andrija Borošić, a doljnjo-austrijsko šumarsko družtvo družtveni blagajnik g. Ante Kern, dočim ja zastupam zemaljsko ugarsko šumarsko družtvo.

Smatram si još osobitom dužnošću, da sa ovoga mjesta u ime družtva izrečem srdačnu zahvalu svim onim, koji su jučerašnji družtveni izlet u zagrebačku goru omogućili i nisu žalili truda, da se je izlet sa tako lijepim uspjehom poduzeti mogao. Napose izričem zahvalu na izkazanom gostoprimgstvu visokoblagorodnom gospodinu Gustavu vitezu Pongratzu i presv. gospodinu Miroslavu grofu Kulmeru kao i slavnoj občini glavnoga grada Zagreba. Isto tako hvala našim družtvenim članovima g. Vilimu Dojkoviću i mjestnom poslovodji g. Rudolfu Erny-u, koji su kao tumači šumsko-gospodarstvenih prilika naše zagrebačke gore izletnike u velike zadužili. Živili!

Zaključujući time, proglašujem XXVIII. glavnu skupštinu hrv. slav. šumarskog družtva otvorenom“.

Zapisnik današnje glavne skupštine voditi će gosp. Teodor Solarić a prisutnu gospodu šumarnike Ivana Kolara i Adolfa Hercla molim, da izvole stante sessione ovjeroviti zapisnik današnje glavne skupštine.

Prelazimo na dnevni red.

Druga točka dnevnoga reda je: Čitanje izvješća o djelovanju upravljačeg odbora u godini 1903—4.

Molim g. tajnika, da izvoli to izvješće pročitati.

Slavna skupštino!

O djelovanju upravljačeg odbora u minuloj poslovnoj godini čast mi je podnjeti slavnoj skupštini sliedeće izvješće.

Upravljači odbor obdržavao je od posljedne glavne skupštine ukupno 4 redovite sjednice i to : 10. prosinca 1903., 30. siječnja 1904., 13. svibnja 1904. i 2. kolovoza 1904. i 1 konferencijsku sjednicu dne 12. srpnja 1904.

Neupuštajući se u nabranje svekolikog rada upr. odbora spomenut će samo njekoje najvažnije predmete, koji bijahu predmetom razprave u odborskih sjednica.

I. Upravljači odbor smatrao si je u prvom redu dužnošću, da provede zaključke prošlogodišnje glavne skupštine, pak su u tom povodu podnešene visokoj kr. zem. vlasti sliedeće predstavke :

a) da se dokine polanje službene jamčevine kod činovnika krajiških imovnih obćina ;

b) da se postojeća naredba glede polaganja višeg državnog izpita za samostalno vodjenje šumskog gospodarstva proširi te odredi obdržavanje izpita i u šumi samoj. Pripomenuti mi je, da je vis. kr. zem. vlasta osnovu nove naredbe priposlala upr. odboru na mnjenje.

c) da se činovnikom kod šumarija im. obćina dadu jednakе dnevnice kao i činovnikom gosp. uredu.

d) nadalje je upr. odbor zaključio, da se uredjenje družtvene knjižnice na vlastitu želju povjeri odborniku g. profesoru F. X. Kesterčaneku pak će se odmah nakon uredjenja knjižnice katalog otisnuti u Šum listu i knjižnica učiniti pristupačnom družtvenim članovima.

II. Tekom minule godine stvorio je upr. odbor u vlastitom djelokrugu više zaključaka, te su u tom pogledu podnešene vis. kr. zem. vlasti dalnje predstavke i to :

a) Vis. kr. zem. vlasta zamoljena je, neka bi učinila shodne odredbe, da se izdani „naputak za sastavak gospodarstveni osnova i programa za šume, stojeće pod osobitim javnim nadzorom,“ učini pristupačnim široj publici, te da se preda u knjižarski promet.

b) Na predlog družtvenog predsjednika presv. g. M. grofa Bombellesa podnešena je Njegovoj Preuzvišenosti Svjetlom Banu obsežna predstavka glaseća onamo, da se absolventi naše domaće kr. šumarske akademije budu primani u državnu šumarsku službu u području kraljevina Hrv. i Slavonije.

e) Nadalje je Svjetlom Banu podnešena predstavka „da se kr. šum vježbenici kod pol. uprave nakon položenog izpita za samostalno vođenje šumskog gospodarenja imenuju kr. kot. šumarima u X. dnevnom razredu, a ako to nebi nikako moguće bilo, da isti budu imenovani šum. pristavima u XI. dn. razreda, u kojem potonjem slučaju neka se shodno promieni zakon od 22. siječnja 1894., o uredjenju šum. teh. službe kod pol. uprave u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.“

d) Isto je tako Njegovoj Preuzv. sv. Banu podnešena predstavka, „da se kr. kot. šumari kod pol. uprave, ako se već njihova sudbina inače poboljšati ne bi mogla, barem svi promaknu u X. dnevni razred, ter da unutar istoga participiraju na plaći, kojoj se je nadati“.

e) Visoka kr. zem. vlada zamoljena je zatim posebnom predstavkom, „da gosp. uredi krajiških im. obćina izdadu za minula desetgodišta (računajući od njihova osnutka) po decenijama razvrstane izvještaje o ukupnom svojem djelovanju na polju stručnom i novčano gospodarstvenom, nadalje, da se takovi izvještaji u buduće izdadu svakih 5 godina za cielu zemlju, uključiv u to i pošumljenje kraša“.

f) Nadalje je Njeg. Preuzv. Svj. Banu podnešena predstavka „da se obzirom na ustanove članka 19. zakona od 15. lipnja 1873. o imovnih obćina u hrv. slav. vojnoj krajini, beriva činovnika im. obćina izjednače sa berivima činovnika državne šumske uprave u bivšoj hrv. slav. vojnoj krajini;

g) Upravl. odbor zaključio je zatim, da se vis. kr. zem. vlada zamoli, neka bi objasnila pravila zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika u Hrvatskoj i Slavoniji i ovu zakladu u djelovanje stavila.

h) upravljajući odbor zaključio je, da se iz družtvenih sredstava nabavi za 50 K brošurica „Naše seljačke šume“, što ju je izdao dr. Ortner u Zagrebu u narodnoj knjižnici, pak da se ta brošurica medju puk razdieli.

i) konačno je upravl. odbor zaključio, da se družtv. predsjedništvo stavi u dogovor sa trgovačko-obrtničkom komorom u Zagrebu i u Senju u svrhu povremenog publiciranja tržnih ciena šumskih proizvoda na glavnim tržištima.

Osim toga bavio se je uprav. odbor sa pripremama za obdržavanje ove glavne skupštine, kao i izleta u Zagrebačku goru.

Kako prijašnjih, tako je i ove godine vis. kr. zem. vlada podielila našemu družtvu iz zemaljskih sredstava novčanu podršku od 800 K, na čemu joj izričemo na ovom mjestu najdublju blagodarnost.

Upravljajući odbor podielio je pak udovam i sirotčadi svojih družtvenih članova slijedeće podpore:

1. iz nepopunjenoj jubilarnog štipendija podieljeno je: udovam Emi Lepušić i Adi Ciganović svakoj po 100 K, Alek. Ugrenoviću, te udovam Albini Ćelija, Ani Marinović, Ruži Šeringer, Milici Petrović i Danici Šipek, svakom po 80 K.

2. iz pripomočne zaklade podieljeno je udovam Mariji Furlan, Milki Gürler, Petri Simić i Julijani Kordić, svakoj po 50 K;

3. iz društvenih sredstava podieljeno je: Sofiji Kadić, te udovam Vjekoslavi Molnar, Anki Pibernik, Kati Lončarević, Melaniji Ljubinković i Adeli Stojanović, svakoj po 50 K. te Josipu pl. Aue 80 K. Ukupno razdieljeno je dakle 1.160 K.

Na darovima primilo je društvo u ovoj godini:

1. Od g. J. Ettingera, um. kat. nadzornik, za društveni muzej uokvirenu pozivnicu k c. kr. dvorskem lovu od g. 1847.

2. Obće hrv. društvo za gojenje lova i ribarstva darovalo je za muzealne svrhe jedan ormar sa budimpeštanske izložbe.

3. Križ. im. obćina poklonila je za muzealnu sbirku 13 kom. ptica.

Pavao Knobloch u Karlovcu poklonio je za muzej jednu staru mapu iz okolice jaskanske.

Svim ovim plemenitim darovateljima budi izrečena najsrdačnija zahvalnost u ime društva.

Društveni organ „Šum. list“ tiska se sada u 700 primjeraka, a „Lug. Viestnik“ 1700 primjeraka.

Od vremena prošle godine izgubili su neumitnom smrću: začastnog člana našega društva dvorskog savjetnika i profes. visoke bečke škole za zemljotežtv Gustava Hempela, zatim članove: Mijo Smolčić, rač. oficijal brodske im. obćine, Šime Bellamarić, kr. kot. šumar u Ivancu. Slava im!

Broj društvenih članova iznosi danas: 7 začastnih, 51 člana utem. 18 podupirajućih članova, 381 član I. i 1250 člana II. r., 53 predbrojnika na „Šum. list“ i 30 predbrojnika na „Lug. Viestnik“.

Uplata društvene članarine teče dosta neuredno, pak stoga ovom prilikom stavljam gg. društvenim članovom na srce, da svojim obvezama naprama društву točno udovoljavaju.

Za društvenu knjižnicu nabavljena su ove godine sljedeća djela

1 Stebler, Alp & Weidenwirtschaft vez. 14·40

1 Croy Lehrbuch der niederen Geodäsie vez. 20—

1 Verhandlungen des XIX. Österr.-Forstkongresses 1903. 2·40

1 Bentheim, Anregungen zur Fortbildung von Forstwirtschaft 4·20

1 Köhler, Anleitung zur Selbstanfertigung v. Naturholzmöbeln 1·80

1 Šumarski zakon	5.—
1 Ferry, Aus dem Tagebuche des Forstmeisters Brumm-eisen vez.	3·60
1 Schwappach, Leitfaden der Holzmesskunde vez.	4·80
1 Stoetzer, Die Forsteinrichtung vez.	10·56
1 Guttenberg, Die Forstbetriebseinrichtung nach ihren gegenwärtigen Aufgaben und Zielen	2·80
1 Eckstein, Die Technik des Forstschutzes gegen Tiere vez.	5·40
1 Jankowsky, Die Begründung naturgemässer Hochwald-bestände	4·20
1 Martin, Die ökonomischen Grundlagen der Forst-wirtschaft	1·44
1 Martin, Die Forsteinrichtung	1·44
1 Österr. Ungarn im Welthandel v. Engel	4·60
	86·64

Družtvu naše podržava sa domaćim i susjednim družtvima iste sveze kao i prijašnjih godina, a isto tako drže se odnosno primaju u zamjenu isti časopisi, koji su navedeni u prošlogodišnjim tajničkim izvještajima.

Imovina našega družtva sastoji se:

1. iz družt. sgrade „Šum. doma“ u vrednosti od 240.356 K	
2. družtveni muzej " "	22.750 K
3. Pokućstvo " "	2.437 K
Pripomoćna zaklada " "	11.293 K
5. Gotovina " "	4.372 K
Ukupno	271.108 K

Otplata zajma brodskoj im. obćini teče posve redovito prema odnosnoj odplatnoj osnovi.

Završujući time molim slavnu skupštinu, da izvoli ovaj izvještaj na znanje primiti.

Predsjednik: Izvolite primiti to izvješće na znanje.

(Prima se).

Ovo je izvješće primljeno na znanje.

Dolazi treća točka: Izvješće odbora ad hoc za izpitivanje družtvenih računa i imovine družtva za god. 1903. Molim g. tajnika, da izvoli pročitati izvješće.

Tajnik Andrija Borošić: čita izvješće.

Predsjednik: Prima li se ovo izvješće na znanje?

Prima se:

Izvješće odbora ad hoc za izpitivanje računa za g. 1903. primljeno je na znanje.

Četvrta točka dnevnog reda jest : Pretres proračuna za godinu 1905. i izbor odbora ad hoc za izpitanje družvenih računaa za god. 1904.

Molim gosp. tajnika, da čita proračun.

Tajnik Andrija Borošić: Proračun je tiskan i leži na stolu, nu ako gospoda drže, da je nuždno, ja će ga čitati od točke do točke. Tajnik čita pojedine stavke razhoda.

Kod točke 14. „Trošak glavne skupštine“. To je predvidjeno za izlete.

Kod točke 15. „Jubilarni štipendij“. Taj štipendij podijeljen je prekojučer; dali smo ga sinu člana našega družtva Drenovcu.

Kod točke 17. „Podpore“ moli g, Kern za riječ.

Predsjednik: Izvolite.

G. A. Kern čita slijedeći obrazloženi predlog:

Slavno predsjedništvo!

Za dojduću družvenu glavnu skupštinu čest mi je najaviti slijedeći predlog:

1. Da bi se troškom hrv.-slav. šumarskoga družtva izdale brošure, u kojoj li se populurnim načinom raztumačili najvažniji propisi o stručnoj upravi i šumskom gospodarenju u šumah stojećih pod osobitim javnim nadzorom, naročito o potrajanosti u šumskom gospodarstvu, o raznih vrstih šumskih prihoda, o šumskeglavnicih i njihovo svrhi, o šumskim štetama, o potrebi sposobnog i čestitog lugarskog osoblja i t. d. ;

2. Da se u tu svrhu u proračunu družtva za g. 1905. uvrsti potrebna svota za tisak takove brošure ; i

2. Da se družveni upravljuјući odbor pozove, da ima pobliže ustavoviti sadržaj te brošure, zatim ili razpisati natječaj, ili se staviti u dogovor sa onom gospodom, za koju predmjeva da bi mogle i htjele takovu broruru napisati, a nakon toga brošuru dade tiskati, te je staviti u promet što jeftinije, a svakoga nikako nad troškovnom cienom.

Obrazloženje:

Mi šumari imamo danomice priliku u obćenju koli sa inteligencijom, toli sa narodom naselu, osvjeđočititi se, da obćenito niti u glavnim konturama nisu poznati propisi po kojih se ima gospodariti u šumah krajiških imovnih obćina i zem. zajednica, niti razlog zašto su ti propisi izdani, niti svrha koja se želi tim postići.

Tako se dogadja s jedne strane, da se šumarom predbacuju da su oni krivi da pravoužitnici, odnosno ovlaštenici ne dobivaju onoliko građevne i ogrevne drvarije, koliko bi oni faktično trebali, a dogadja se za to, jer se ne shvaća što je potrajno gospodarenje i da bi šumari rado doznačivali i četverostruko više nego li sada, nu da nisu oni krivi što šuma bud radi preizcrpljenosti, ili radi premale površine ne

može producirati toliko drva, koliko bi ovlaštenici mogli potrošiti, a usprkos te mjestimično postojeće, a mjestimično samo umišljene nestasice drva, podupire se s druge strane svaka želja za pretvorbu šume u pašnjak i inu kulturu, čim se dakako još više umanjuje šumska površina i produkcija drva.

Nadalje se šumarom predbacuje da je šumska uprava rečenih šumoposjednika preskupa i često pasivna, ali zaboravlja se pri tomu odbiti od troškovih upravne, odnosno uzeti u račun one stotine hiljade, dapače milijune krunah što su iz šumskih prihoda potrošeni, iz redovitih prihoda i iz šumskih glavnica na gradnju cestah, školah, crkvah, na odvodnju zemljišta, na kupovanje zemljišta itd.

Tomu krivom nazoru razlog je u tomu, što obćoj publici nisu jasne razlike između redovitog prihoda šume, prehvata i izvanrednog prihoda, te što se s toga tako rado šumske glavnice potroši u ine sa šumom u nikakovom savezu nestojeće svrhe, tako da se dogadja, da se šumske glavnice potroše, a na koncu moraju potrebe šumskog gospodarstva podmirivati nametom.

Nadalje dolaze šumari redovito u opreku sa ovlaštenici i javnim mnjenjem, kada se radi o individualnoj razdiobi šume, o novopošumljenju šumskog zemljišta, a namještenju sposobnog lugara i u stotinu drugih slučajeva, a to sve za to, što široj publici ili nisu poznati, ili joj nisu razumljivi propisi o šumskom gospodarenju u šumah stajećih pod osobitim javnim nadzorom. Nisu joj pako poznati za to, što ne ima knjiga, koje bi te stvari tumačila popularnim i laiku shvatljivim načinom.

Da se toj nestasici odmogne svrha je gornjega predloga.

Predsjednik: Rieč imade g. družveni tajnik Borošić.

Tajnik A. Borošić: Ako slavna skupština prihvati ovaj predlog, onda je potrebno, da se kaže, odkuda će se i trošak pokriti. Ja stavljam predlog, da se iz točke, koja je pod brojem 16. „Vanredni troškovi 300 kruna“, dade nagrada i da se ovlasti odbor, da može prema potrebi tu svotu i prekoračiti, pak da se prepusti upravljajućem odboru, da dalje u toj stvari poradi.

Predsjednik: Rieč imade g. šumarnik Slapničar.

Slavoljub Slapničar. Slavna skupštino! Ja mislim, da ne bi bilo dobro, da mi prepustimo odboru, da ovu stavku prekorači nego mi možemo, pošto je danas glavna skupština, votirati ovu stavku, eventualno i povisiti ju. Stoga mislim, da mi mjesto ovih 300 kruna uvrstimo u tu svrhu 6--700 kruna.

Prof. Fran X. Kesterčanek: To ne će biti djelo nego brošura. Polag razgovora, koji se u odboru o tom vodio, mislim, da se ovdje radi o knjižici popularnoj, koja bi se imala bezplatno ili uz što

nižu cijenu razpačavati. To ne smije biti kjiga, koja bi već svojom debljinom odbijala; to bi imala biti knjižica takova, koja bi obsezala u malom sadržaju mnogo. Tu se dakle ni ne radi o Bog zna kakvom trošku, a i taj bi se trošak dao djelomice još i sniziti, tako, da se prije otisne u „Lugarskom viestniku“, koji je takodjer u ovom proračunu sadržan, pa da se onda isti slog upotrebi. Isto tako mogao bi se upotrebiti u to ime i dio troška dozvoljena za nagrade suradnika, koji je takodjer predvidjen. Na taj način preostao bi onda samo još trošak za papir i broširanje, a za to je stavka 16. dovoljna. Ako bi se ta svota prekoračila, a odboru pristaje i to pravo, samo se onda mora to prekoračenje motivirati, kao što se to već i u drugim sličnim slučajevima već i dogodilo.

Ja mislim, da se u ovom slučaju ona u točki 16. označena svota neće prekoračiti i preporučam ovakav način izdanja, a svakako da bude što jeftiniji.

Predsjednik: Izvolite primiti?

Prima se.

Rieč ima g. profesor F. Kesterčane k.

Kod stavke 1. Potreba (Razkod) nalazim izkazanu i potrebu za šumarski muzej. To me nuka, da stavim nekoliko primjetaba, odnosno, da o tom predmetu nekoliko rieči progovorim.

Stariji članovi društva sjećati će se, da se je već godina osamdesetih radilo oko toga, da se križevački šumarski zavod podigne na šumarsku akademiju. Naročito porodila se onda i polemika izmedju mene kao tajnika društva, a za onda žup. nadšumara, i bivšega ravnatelja križevačkoga zavoda g. Gustava Vihodila.

Bilo je o tom govora i u društvu i u javnosti, a i malo ne u svim novinama; a izašle su o tom i posebne brošure. Ja sam već onda bio zato, da se odijelimo od križevačkoga gospodarskoga zavoda, pošto sam poznavao odnošaje i znao, da je baš taj odjel zavoda jedna od glavnih zapreka svim našim težnjama, za kojima smo težili u pogledu podignuća šumarske obuke i šumarskoga stališa.

Ja sam zato naročito nastojao i oko toga, da doprinesem što više priloga i dokaza, koji bi govorili za to, da se šumarski odio zavoda križevačkoga u Zagreb preseli, a i upravljujući je odbor društva držao za onda, da će jedan argumenat više biti za preselenje zavoda u Zagreb i taj, ako se bude u Zagrebu uredio društveni šumarski muzej.

Ovo je pitanje postalo akutno opet g. 1892. t. j. za vrieme jubilarne gosp. šum. izložbe u Zagrebu, onda opet g. 1896. kada je bila milenijjska izložba u Pešti. Tu je bilo mnogo naših predmeta i izložaka

koji su sa velikom troškom izvedeni, a bili bi se dali sgodno upotrebiti za taj naumljeni naš muzej. I tako se je onda ponovno zapodjelo i pitanje o osnuću družvenoga muzeja.

Glavna tendencija, koju sam bar ja imao već i onda pred očima nije bila ta, da bi društvo kao takovo imalo od tuda osobitu korist, nego sam mislio i onda, da ćemo time, ako se osnuje u Zagrebu šumarski muzej, imati jedan argumenat više zato, da se križevački šumarski zavod preseli u Zagreb. To je postanak te ideje, pošto su već i poslije zagrebačke, peštanske prve (1886.) i trščanske (1879.) izložbe, neki izloženi predmeti prenešeni u Križevac, a tim bje udaren i temelj kasnijoj šumarskoj sbirci toga zavoda.

Kada je pako onda g. 1900. šumarsko društvo došlo i do svoje zgrade, a istodobno riješeno i pitanje osnuća šumarske akademije u Zagrebu, poprimila se i opet stara ideja, a to još i tim laglje, što je zemlja baš malo prije potrošila mnogo novaca na predmete, koji su bili izloženi na peštanskoj milenijskoj izložbi, i tako je onda i bivši g. ban dozvolio, da se ti predmeti predadu šumarskomu društvu za osnuće muzeja. Ali i onda je pravi razlog i motivacija tomu mogla biti svakako samo ta, da nam tim u buduće šumarska akademija dodje što prije i na što jeftiniji način i do toli potrebnih joj šumarskih sbirka i muzeja.

Tako je eto došlo do toga današnjega muzeja. Njegova je vrednost medjutim, kao što to svi znate za društvo kao takovo, ipak samo relativna. Društvo ga imade, ali ga većina članova niti posjećuje, a niti može imati i inače osobite vrijednosti za njih.

Kuén naš red od 27. ožujka 1901., pako već i sam medju inim određuje u §. 12. da ovaj muzej ima služiti osim u društ. svrhe; još naročito i kao demonstrativni objekt za kr. šumarsku akademiju.

Ali sada dolazi ranjava peta — a to je ona ustanova koja veli: upravlј. odbor predaje upravu ovoga muzeja jednomu odborniku.

Da je taj odbornik sada ujedno i profesor akademije to je pako slučaj, moglo bi se bo lahko dogoditi i to, da za to ne bude izabran niti jedan profesor akademije, nego koji drugi član odbora, time bi pak onda prestao i svaki savez akademije sa muzejom.

Puki je slučaj dakle, da sada kolega Partaš vodi upravu muzeja, i da je time muzej bar prividno ipak u nekakovu savezu sa akademijom.

Kuén red daje uz to pravo upravljujućemu odboru, da on odlučuje, koje će predmete staviti u muzej t. j. da prosudjuje, koji će od lopriposlanih predmeta u muzej svrstiti ili ne.

To su istina sve manje više samo nuzgredne stvari, ali zato doazi onda još jedan dodatak, koji dodatak je za nas, koji smo

nastavnici na akademiji s jedne strane rek bi baš i uvredljiv, a s druge strane on osujeće provedbu same temeljne namisli, koju je društvo imalo, kada je taj muzej namenilo u svrhe naše zorne obuke, a taj dodatak glasi: „Našastarski predmeti šumarskog muzeja nesmiju se prenašati u druge prostorije, a niti se ove prostorije ne smiju rabiti u druge svrhe, osim za smještenje sbirkah šumarskoga muzeja“.

Ako predmet, koji trebam u svrhe zorne obuke, ne smijem prenjeti onamo, gdje ga trebam, onda za mene nema ni nastavne vrijednosti, a ako uz to još ni prostorije muzeja ne mogu upotrebljavati, onda im je ta vrijednost još manja. I tako se n. pr. ja, doista bar ja, do sada nisam nikada sa mojim slušatetjima ni služio tim muzejem*, a opažam pri tom još i to, da baš ja u glavnom onu grupu nastavnu zastupam, na koju se taj muzej u prvom redu i odnosi, naime šumsko proizvodnu struku t. j. nauk o sadjenju i čuvanju šuma, upotrebi šuma i lovu, koji se odnose bud i na veći dio predmeta toga muzeja.

Istina i moj se g. kolega razumije u te predmete, ali on će se sigurno, ako ne iz drugih, a ono već i iz razloga kolegialiteta kaniti, da predaje zorno o onim predmetima, koje ja i onako i zorno i teoretski predajem.

Dakle se i za nas kao nastavnike taj muzej danas od vrlo male vrijednosti, a da ne služi faktično ni članovom šumskoga društva odnosno ni družtvu kao takovom već sam iztaknuo.

Mi danas za taj muzej samo plaćamo troškove. A uz to dolazi onda često još i to, da baš iste one stvari, koje vi dajete za muzej, mi za naše sbirke nabavljamo na novo.

Svaki profesor akademije ima za svoju zbirku i posebnu dotaciju, tako n. pr. specijalno ja imadem, u to ime mogu reći i prilično veliku dotaciju, a mislim, da kad bih opravdao još i veću potrebu, da mi visoka vlada sigurno ni povećanje dotacije uskratila nebi. Današnja moja dotacija iznosi 1000 K. na godinu al uz to moram iztaknuti, da je moja zbirka poglavito sbog pomanjkanja doličnih prostorija, već i sada tako prenatrpana, da će skorim prestati biti naučnom zbirkom — već više postati njeke vrsti skladišta.

Ovo su eto u kratko razlozi, s kojih sam uzeo riječ u tom predmetu, a činim to i s uvjerenjem, da su gg. kolege Korlević, Hlavinka i Kućera istih nazora, pak me zato i zamoliše da to pitanje ovom prigodom potaknem i u šumarskoj skupštini.

* A je li to opravdano? Kad muzej stoji uvek na dispoziciju! Ipak se služe, i mogu služiti, slušaći, jer im je pristup i samim za stalnih sati dozvoljen. Op. ur.

Nu i sama vrijednost muzeja napokon je dosta relativna. Muzej koji je većinom od poklonjenih predmeta sastavljen, mora dakako često primati i predmete manje vredne po stvar, pa ipak i takovi često baš i nerazmjerno velike prostore zapremaju. Mnogi su predmeti uz to izvrgnuti — osobito i zooložki preparati — budući nezaštićeni u ormarima — raznom oštećenju, a nješto ih je već i propalo, a uza sve to imati ćemo već u najbliže doba — još i konkureniju — u susjednom dojdućem trgovačko-obrtnom muzeju, gdje će svakako i šumski obrti biti dolično zastupani.

Pa kakvu onda uz te odnošaje još da imade i svrhu taj muzej po naše društvo? Biti će nam teret, a uz to će i najkrasnije prostorije u našem domu — ostati još i nadalje puste — bez da ikomu budu u pravu korist.

Naučne sbirke moraju biti u prvom redu pristupne u svako doba dotičnom nastavniku (profesoru). Ta zorna obuka i nije drugo nego nadopunjeno teoretsko predavanje. Popunjenje naučnih stručnih sbirka mora uslijediti sustavno, jer će se inače češće novac kadkada i uzalud trošiti. Mjerodavan u tom pogledu pak može biti samo dotični nastavnik. Pak zato i vidimo, da svaki profesor imade i svoju posebnu u sbirku učila.

Uz to imade naša akademija već i danas osjegurano u svom proračunu i pokriće i za sve one izdatke, što ih društvo danas nosi na račun toga svoga muzeja, pak s toga držim, da bi taj izdatak trebalo družtvu svakako bar za buduće prištediti, a to bi se po mome osvjeđenju i opet dalo najbolje i najbrže tako polučiti, da se toli predmeti koli i prostorije toga muzeja — prepuste i doista na podpunu uporabu šumarskoj akademiji — pa da u toime već i ova skupština stvori koji shodni zaključak.

Istina je, reklo se je sa stanovite strane i to, da bi u onom slučaju, kada bi društvo predalo taj muzej šumarskoj akademiji možda grad Zagreb, mogao opozvali svoju svojedobnu darovnicu — glede gradilišta doma. Nu ja i sada držim, da je taj prigovor skroz labav — jer nam je grad poklonio gradilište jedino uz predmjevu, da će taj po nama oživotvoreni muzej služiti u prvom redu i šumarskoj akademiji.

Muzej će pak i sbirke i onda ako se predadu šumarskoj akademiji u bitnosti i nadalje ostati ne samo u istim prostorijama, već moći svakako i bolje služiti svojoj pravoj svrhi.

Ste se dakle strane sigurno ne trebamo bojati prigovora.

Držim nadalje, da odnošaj šumarskoga društva prema šumarskoj akademiji treba da bude što tjesniji — ta u akademičkoj našoj omladini — gledamo našu budućnost.

Mora nam dakle svima biti na srcu, da nam ta naša šumarska akademija bude i zbilja što prije i u svakom pogledu

ravna drugim starijim zavodima te vrsti. A naročito je pri tom važno, da akademija dobije i što ljepše i sgodnije prostorije također i za svoje skupocjene sbirke.

Istina i do sada je već i u tom pogledu s nadležne strane mnogo toga učinjeno. Jer još kada sam ja došao na akademiju, imali smo tek tri cigle oveće predavaoane na razpoložbu, a već danas nam u to ime стоји na porabu ne samo čio prvi kat šumarskoga doma već i jedan dio prizemlja. Pa ipak uza sve to, koli stišnjeni i tjesni su još sveudilj naši odnošaji u prispopobi s onim palačama po kojima se šire naučne dvorane i sbirke, bećke ili štavnicike šumarske visoke škole?

S toga je pako tim nužnije, da se i mi i naše društvo trsimo, da i od naše strane bar koliko možemo učimo svoju, i u pogledu namaknuća svrsi shodnih sbirka i muzeja akademiji. I s toga mislim, da bi bilo shodno, da društvo preda naučne sbirke kao i ostali inventar svoga muzeja — što prije na svrsi shodno slobodno razpolaganje — zastupnicima šumarskih profesorskih stolica na akademiji tim, da se isti sami pobrinu onda za dalnje svrsi shodno uzdržavanje kao i sustavno popunjevanje istih.

Tim bi društvu s jedne strane minuo znatni trošak — dok dotični profesori već i onako svaki njih imadu dotacije iz kojih bi se i ti troškovi pokrivati mogli — pak stoga molim slavnu tu skupštinu da izvoli prihvatiti sliedeću resoluciju:

„Skupština upućuje upravni odbor društva, da poduzme shodna da se naučne zbirke t. z. društvenog muzeja predaju (ma i uz pridržanje prava vlastništva šumarskom društvu) zajedno sa muzejalnim prostorijama u interesu unapredjenja obuke na kr. šumarskoj akademiji na slobodno svrsi shodno razpolaganje i uporabu zastupnicima profesorskih stolica za šumarsku proizvodnju i lov te šumske upravu uz uvjet, da se dotični nastavnici pobrinu za dalnje uzdržavanje tih zbirka bez daljnjega troška po društvo.“

Predsjenik: Izvolite ovaj zaključak na znanje primiti, kako je g. profesor predložio, nu konačno se za sada još ipak ne može zaključiti ništa, a ne želi to ni kako razabirem sam predlagatelj.

Tajnik Andrija Borošić: Prelazim na pokriće. (Čita.)

Predsjednik: Primaju gospoda proračun?

(Prima se.)

Proračun je primljen.

Prelazi se na izbor odbora ad hoc za izpitivanje društvenih računa.

Tajnik Andrija Borošić: Ja bi predložio, da izvoli slavna skupština izabrati u taj odbor gg. šumarnika Augusta Ružičku i kr. žup. šum. nadzornika Mirka Puka, koji su u taj predmet upućeni.

(Prima se.)

Predsjednik: Dolazi točka 5. Ustanovljenje mesta za obdržavanje buduće glavne skupštine.

Tajnik Andrija Borošić predlaže: Neka se upravni odbor ovlasti, da on odredi mjesto, gdje će se obdržavati slijedeća glavna skupština.

(Prima se.)

Predsjednik: Točka 6. Imamo dva predloga g. Kerna.

A. Kern: čita prvi predlog.

Slavno predsjedničtvo!

Za ovogodišnju družtvenu glavnu skupštinu čast mi je staviti sljedeći predlog:

Neka se vis. kr. zem. vlada, odjel za unut. poslove zamoli predstavkom, da bi blagoizvolila shodno poraditi o tom, da se stavi izvan krijeosti previšnje riešenje od 27. svibnja 1867. (odpis ratnog ministarstva od 5. lipnja 1867., odjel 10. br. 1961; okružnica glavnog zapovjedničtva u Zagrebu od 13. lipnja 1870., odjel VII. br. 5621.) kojim je §. 3 priloga D. šumskoga zakona preinačen tako, da se kod obračunavanja odšteta za šumski kvar umjesto jednostrukih ima uračunati jedan i polstruk, umjesto jedan i polstruko dvostruko, a u mjesto dvostruko da se ima računati dva i pol struko.

Ovo previšnje riešenje imalo je valjda svrhu da na Graničara djeli zastrašujuće, te da ga odbije od delanja šumskih kvarova. Nu izkustvo nas uči, da nije djelovalo nikako, ili ako je djelovalo, to je bilo baš u protivnom pravcu, naime da su se šumske uvećale u području bivše vojne Krajine.

Radi toga kao i s razloga što je taj propis nepravedan, jer šumoposjednik ne ima tražiti ino, doli samo podpunu naknadu učinjene mu štete, te konačno što ogromni zaostatci neučeranih šumskih odšteta nisu od nikakove koristi po šumoposjednike, nego naprotiv daju mu samo mnogo posla oko evidentiranja istih, držim da je rečena ustanova nepravedna i na očitu štetu šumarstva, pak da bi s toga potrebno bilo, da se čim prije stavi izvan krijeosti.²

Predsjednik: Prima li se ovaj predlog g. Kerna?

(Prima se.)

G. Kern iznosi daljnji predlog.

Slavno predsjedničtvo!

Za ovogodišnju družtvenu glavnu skupštinu čestit mi je najaviti i staviti sljedeći predlog:

„Pošto u osnovi zakona o suvišnih, neprikladnih i nuždnih putevih, koja je objelodanjena u broju 191. N. N. od 23. kolovoza t. g., nije dovoljno uzet obzir na šumske izvozne puteve i na interes šumoposjednika, te neka se vis. kr. zem. vlada, odjel za unut. poslove umoli, da bi rečenu osnovu zakona izvolila nadopuniti tako da bude uzet dovoljan obzir na potrebe izvoza šumskih proizvoda, te na zaštićenje šumoposjednika prigodom odredjivanja trasah premjestit se imajućih, odnosno nu novo otvorit se imajućih nuždnih putevih, te kod ustanovljenja odšteta za šumsko tlo i posjećeno drveće.“

U §. 6. rečene osnove zakona određuje se, da se može zaiskati otvorenje nuždnog poljskog puta samo onda, ako dotične nekretnine ne imaju nikakove ili ne imaju dovoljne putne sveze sa javnim putevi, dočim alin. 2. § 7. ustanavljuje, da se za postignuće kraće putne sveze ne može dozvoliti nuždni put.

Rečenimi ustanovami mogli bi se šumoposjednici lahko lišiti blagodati rečenog zakona i to obzirom na to, što za velike šumske kompleksne nepostoji okolnost, da u obče nebi imali nikakove sveze sa javnim putevi. Nu može jedan dio šume gravitirati u sasvim drugo prometno područje nego li ostali dio šume, pak akoprem možda za potonji dio postoji izvozni put, može biti mogućnost, da se drva iz prvog diela šume ne mogu tim putem izvažati, jer bi ih trebalo voziti daleko okolo ne okolo kroz drugo prometno područje, a to težina i jeftinoća šumskih proizvoda ne podnosi. Taj slučaj može nastupiti osobito u briegovitom terainu, gdje jedan dio šume može ležati s jedne strane grebena, a drugi dio s druge strane.

Poznato je nadalje, da su se putevi u obče, a šumski napose, u prijašnjih vjekovih gradili najkraćim pravcem bez obzira na brdo i dol te da stoga mnogi postojeći putevi nisu danas sposobni za izvoz, te da se često uz najveće žrtve radi velikog pada nedadu u obče učiniti sposobnima za izvoz. U takovih slučajevih je takodjer potreban put, a nebi se obzirom na gornje mogao dobiti novi put.

Nadalje je u § 18. rečene zakonske osnove ustanovljeno, da se k izvidu trase i procjene odštete može uz dva nepristrana čovjeka pozvati i tehničke vještake, ali ne mora se pozvati.

Nepretjeravam, ali znam iz prakse, da se uzprkos postojećih na-redbah dogodi, da sudbene i političke oblasti k izvidom u šumskih stvarih, nepozivaju kao vještake uvjek izpitane šumare, nego poljske procjenitelje, lugare i lovce, pak s toga je opravdana bojazan, da se i u slučajevih rečenog zakona, kada se bude radilo o šumi i šumskom tlu, ne budu pozivali k izvidom šumsko-tehnički vještaci. S toga držim da je dužnost šumara poraditi o tomu, da se osnova zakona i u tom

smjeru tako nadopuni, da u takovih slučajevih ne bude moguće mimoći šumarske tehničare.

Iz tih razlogah preporučam gornji predlog na prihvrat.

Predsjednik: Čast mi je predložiti, da se predla predlog upravljućemu odboru, da ga studira i u budućoj sjednici shodan predlog stavi.

Izvolite prihvati?

E. Slapničar: Ja bih samo jedno molio. Pošto je moguće, da ta zakonska osnova bude predložena u jesenskom zasjedanju sabora, molio bih, da ne bi zakasnili, da se ova stvar ustupi jednome odboru, od dva tri lica, koji je u Zagrebu, koji će proučiti zakonsku osnovu i izraditi predstavku i predsjedničtvu predati, a mi da ovlastimo predsjedničtvu, da na temelju toga mnijenja izradjenu predstavku podnese visokom saboru.

Predsjednik: Rieč ima g. Moenaj.

Slavna skupština!

Dodatak g. predlagatelja, kojim je izvolio upozoriti na jednu okolnost, nuka me da izjavim svoje mnijenje, da se putem predsjedničtva šumarskoga društva upozori vlada na ustanove § 24. šumskoga zakona i zamoli, da izvoli prigodom redakcije te zakonske osnove dotičnu ustanovu tako redigirati, da ne dodje u opreku sa § 24. šumskoga zakona, koji omogućuje svezu u svakom slučaju.

Predsjednik: Rieč ima g. V. Dojković.

G. Dojković: Mi nešto zagovaramo, što je suvišno. G. predlagatelj zagovara svoj predlog, jer misli, da prijeti pogibelj, da se novom zak. osnovom ne stave sadanje ustanove § 24. izvan valjanosti. Ali o tom nema govora.

§ 6. zak. osnove kaže: „Vlastnik nekretnina, koje sa mrežom javnih puteva nemaju dovoljne putne sveze, potrebne za redovitu njihovu uporabu, može, u koliko ne predleže uvjeti za razvlastbu ili u koliko za pojedine odnošaje ne dolaze u obzir posebni zakonski propisi kao što su to § 24. šumskoga zakona, § 6. zakona od 31. prosinca 1891. (br. 6. sbor. ad g. 1892.“) o vodnom pravu i drugi, zaiskati, da mu se za upitne nekretnine prema onomu zakonu odredi nužni poljski put preko tudihih zemlišta. Dakle je naš odnošaj podpuno zaštićen, jer § 24. šumskoga zakona ovom zakonskom osnovom ne stavlja izvan valjanosti, nego se osnova upravo pozivlje na § 24. Jedino, što bi se moglo učiniti, bilo bi, da umolimo predsjedničtvvo, da svrati pozornost vis. vlade na ovu okolnost, koju je ona imala na umu, kad se je pozvala na § 24.

Predsjednik: Rieč ima presvetli g. grof Kulmer.

Miroslav grof Kulmer: Mogu Vas, gospodo, izvestiti, ba je u anketi zastupnik šumarske struke predložio onaj §. Ta je osnova bila povraćena vradi i ležala je 4—5 godina. Šumarski strukovnjak predložio je uvrštenje toga paragrafa za to, da budu zaštićeni interesi vlastnike šume i da ovaj zakon ne bi tangirao šumski zakon. Svaki put, kad bi se dogodilo i htjelo tangirati šumski zakon, mogu se šumari koristiti § 24. šumskoga zakona.

Dragutin Mocnaj: Nisam s tim odnošajima imao mnogo posla, nu ti odnošaji imadu pravni karakter, naime radi se o tom, da šumoposjednik izvozi preko tudjega zemljišta. Ali kad se desi, da imov. občina ima 10—15 stotina jutara šuma u takovu predjelu, gdje se ni za pravoužitnike ni za trgovinu ne mogu šumski proizvodi izvažati, doklegod se sasvim novim pravcem ne izgradi sadanji skroz strmi i stoga neuporabivi put, te da dotična zemljištna zajednica za taj put potrebno zemljište ne da, ne će da ga proda, ne će da ga pokloni, tad mi nije dovoljan § 24. šum. zakona, s kojim ja mogu postići samo to, da mi se na stanovito doba izruči to zemljište. Zašto na temelju ovoga zakona, koji radi potrebe daje pravo posjedniku od 2—3 jutra zemljišta, da mu se mora dati put, ne bi šumoposjebniku, koj izvaža neprekidno dok šuma postoji, moglo dozvoliti na temelju ovoga zakona, da ekspropriira. Meni se je u praksi dogodilo, da mi se nije to dozvolilo i s toga pristajem uz predlog g. predлагаča, da se ova ustanova protegne i na šumoposjednike, da i oni imadu pravo ne na temelju § 24. šumskoga zakona, nego na temelju ovoga zakona zatražiti, da im se dade nuždni izvozni put.

Kad ja hoću jednu stalnu izvoznu cestu da imam, na temelju § 24. šumskoga zakona ne mogu je postići, a ipak ako ja trgujem sa drvima, onda moram imati mogućnost njihova izvoza, isto tako i pravoužitnik treba put, kada ide po drva i u pašu, pak zato zašto ne bi imao pravo na cestu u predjelu, koji su inače bez ceste nepristupačni. (Jedan glas: Onda morate izvlastiti). S toga sam za to, da se pristane na predlog g. predлагаča.

Ante Kern: Razlog, koji me je potaknuo, da stavim moj predlog, jest, što po § 24. šumskoga zakona mogu izhoditi, da mi se izvoz drva iz ovogodišnje sjeće mora samo kroz stanovito vrieme dozvoliti preko tudjega zemljišta. Ako hoću, da i do godine izvozim, ja se ponovno moram nagoditi. Ako se ne mogu nagoditi, moram se iznova obratiti na političku oblast, da izašalje iznova povjerenstvo, da se povede iznova odštetni postupak i nakon dugotrajnih rusprijava dobiti eu dozvolu izvoza, ali opet samo za ovu godinu, isto tako i treće godine itd. Ja eu dakle dobiti pravo izvoza svake godine, ali ne eu imati pravo izgraditi čvrst

i valjan stalni put; pak u slučaju velikih kiša uglibit će se kola u blato i ja neću moći izvažati. Nisam s toga stavio svoj predlog iz bojazni, da će se rečenom zakonskom osnovom staviti izvan krieposti § 24. šum. zakona, kako je to izvolio reći veleštovani g. nadzornik Dojković. Taj će paragraf ostati i nadalje u krieposti, a i treba da ostane, jer u slučajevih časovitoga izvoza šumskih proizvoda je potreban i shodan.

Moje je uvjerenje, da će se zakon, o čijoj osnovi je sada govor, protezati i na šume, jer se u § 6. osnove govori o bćenito o nekretninama, a medju takove spadaju i šume, nu jer je u alineji 1. § 18. zakonske osnove odredjeno, da će komasacioni povjerenik imati obaviti izvid uz dva nepristrana čovjeka, to me je ta ustanova u savezu sa onom u § 6., po kojoj će se moći za nekretnine zaiskati otvorenje nuždnog puta samo onda, ako te nekretnine ne imaju nikakove, ili ne imaju dovoljne putne svezne, ponukale da stavim moj predlog.

Uzmimo slučaj, da su šume, koje smo jučer pregledali, umjesto što su vlastnost dvojice posjednika, vlastnost jednog posjednika, te da ne imaju drugi izvozni put osim onog na Mikuliće. U tom slučaju ne bi se moglo reći, da te šume ne imaju nikakovu svezu sa javnim putevi. Oni bi imali svezu, ali ne bi imali dovoljnu, te bi valjda bio potreban još put na Vrabče, zatim onaj, kuda sada vodi put iz Sestina u Bistru, i put mimo Kraljičinog zdenca.

Moguće bi rečena dva nepristrana čovjeka priznala potrebu svih spomenutih putova, nu dvojim o njihovoj sposobnosti, da bi u svakom slučaju bili kadri prosuditi i voljni uvažiti opravdani zahtjev šumoposjednika za otvorenje novoga puta. Dvojim o tom s toga, jer će ti nepristrani ljudi biti redovito seljaci, koji su vični voziti i po najlošijim putovima, te za koje znam iz prakse, da se kao ovlaštenici zemljištnih zajednica redovito protive osnivanju i izgradnji putova u šumama zemljištnih zajednica.

Držim s toga za potrebno, da se spomenuta zakonska osnova nadomjesti tako, da će se u slučajevima, kada se bude radilo o putu za šumu i o šumskom tlu, budu izvidom o potrebi otvorenja novoga puta za šume, te o procjeni odštete, koja će se imati dati za posjećena stabla i za šumsko tlo, imati umjesto nepristranih ljudi priznati u povjerenstvo dva šumarska stručnjaka, jer jedino na taj način biti će zaštićeni opravdani interesи šumoposjednika.

Dragutin Moenaj: Zagrebačka gora ima krasne puteve, ali dodjite u županiju modruško-ogulinsku, tu je takav teren, gdje bi mi druga cesta skratila izvoz za 12 kilometra. Tu šumoposjednik ima interesa, da dobije tu cestu. (Obzirom što je g. Kesterčanek izbrisao svoje primjetbe, odpada moj odgovor.)

Miroslav grof Kulmer: Ja mislim, da se ovaj predlog gosp. Kerna redigira u tom smislu, da se provedbena naredba tako stilizira, da ne bude nikakove dvojbe u tom pogledu.

Predsednik: Prima li slavna skupština predlog, da se ovlasti predsjedništvo, neka predmet prouči i shodna odredi.

(Prima se.)

Prelazimo na posljednju točku dnevnog reda: „Razprave. Šumske štete.“ Molim g. izvjestitelja šumarnika Vinka Benaka, da izvoli svoju razpravu pročitati.

Vinko Benak: (Čita razpravu). Vidi budući broj Šum. lista.

Predsednik: Molim g. suizvjestitelja šumarnika Dragutina Mocnaja, da izvoli svoju razpravu pročitati.

Dragutin Mocnaj: (Čita drugu razpravu.) Vidi sliedeći broj Šumarskog lista.

Predsednik: Za rieč se je prijavio g. A. Kern.

A. Kern: Slavna skupštino! Neka mi bude dozvoljeno na ove dvije krasne razprave gg. predgovornika nadovezati nekoliko rieči. Poznato je, da se šumske prijave sporo razpravljuju i šumske štete slabo, a često i nikako ne učeruju. Razlozi tomu su oni, koji su navedeni po gospodi predgovornicima, ali još je jedan razlog, koji je po mom sudu od velikoga upliva.

Ako o zaostatcima neriešenih prijavnica i neućeranih odšteta govorimo sa upravnicima, čuti ćemo često, da oni prigodom razprava šumskih šteta imadu više puta prigode uvjeriti se, da podnešene prijave ne stoje u cijelosti, a više puta da ni ne stoje. Tomu je po mom sudu razlogom, što se mjestimice od lugara zahtjeva, da sve u šumi učinjene štete moraju biti sa prijavnicama pokrivene. Usljed toga se je kod gdje-kojih lugara uvriježio običaj, da ne čuvaju šumu u šumi, nego idu po selu, gdje čine kućne premetačine i na temeljn pronadjenog sastavljaju prijavnice.

Ja, gospodo, ne želim iznjeti konkretnoga predloga, ali držim, da je potrebno, da se na tu nepododštinu ovom prigodom upozori. Držim, da bi se onim časom, kada bi šumski uredi svoj rad oko prijavnica shvaćali tako, da iste imadu ne samo obračunati, nego i prosuditi, jesu li temeljite i opravdane, podnašalo manje prijavnica oblastima na razpravu, ali ujedno da bi onaj, koji bude razpravlja te prijavnice, morao steći uvjerenje, da su temeljite, pa s toga da mu ne samo dužnost, nego i savjest nalaže, da štetočinca kazni ne samo ukorom, nego i strogim zatvorom, i da se dosudjene odštete takodjer i učerati moraju.

Ja sam doživio u praksi slučaj, da je lugar zatekao jednoga štetočinca, gdje sieče drva bez da je imao sa sobom volova i kola, jer ih

u obće nije imao, i da je ono, što je usjekao, odnio na plećima. Lugar je to upotriebio u svrhu, da toga štetočinca prijavi za sav kvar, koji je bio učinjen u dotičnom predjelu i koji je po prijavnici bio tolik, da bi trebalo barem deset kola, da toliko drvo odvezu. Kada se je to uslijed utoka štetočinca ustanovilo, strogo je proti tomu lugaru uredovano, ali utisak, što ga je dotični razpravljajući kotarski činovnik dobio, ostao mu je za uvieku, i ja tomu oblastniku neće zamjeriti moći, ako on u buduće neće sa svoje strane podupirati utjerivanja šumskih odšteta i ako ne bude štetočince kaznio osjetljivim zatvorom. Do svega toga ali ne bi bilo došlo, da se je prigodom obračunavanja te prijavnice malo bolje pripazilo, jer bi se tada dotični šumar bio uvjerio, da je prijavnica užasno prećerana, te bi ju bio vratio lugaru na preradbu.

S toga gospodo držim, da je naša dužnost, da se i na to obaziremo te da s naše strane uznašojimo, ne da bude mnogo prijava, nego da ih bude manje, ali one, koje se podnesu, neka budu temeljite, opravданo podnesene i neoborive.

Možda će mi koji od gospode spočitnuti, da nije bilo umjestno, što sam to išao ovdje reći. Na to odgovaram, da je moje duboko uvjerenje, da i mi šumari nismo sasvim bez krivnje radi velikih sumskih šteta, pak s toga igrajući se skrivače, ne budemo našli temeljitog lieka proti šumskim štetama. Naći ćemo ga jedino onda, kad budemo imali odvažnosti iskreno priznati i vlastite griehe, nu podjedno pokazati čvrstu volju, da ih u buduće ne ponavljamo.

Predsjednik: Rieč ima g. Dojković.

Vilić Dojković: Velecijenja gospoda izvjestitelji sabrali su prekrasan materijal, razvili svoje misli i stavili predloge; ja će biti slobodan sa svoje strane učiniti neke opazke, koje bi mogli gg. referenti uvažiti ili neuvažiti, ali kad se pokreće akcija glede uredjenja šumskih šteta, imali bi se postaviti na šire stanovište.

Gosp. izvjestitelj izvolio se osvrnuti na značaj našega puka i na njegovu uzgojnu stranu.

Ja mislim, da je škola pozvana, kad se bavimo s pitanjem uzgoja našega naroda u svojim prvim razredima, da upozoruje djecu na valjanost i nevaljanost čina, na njihovu shodnost i neshodnost, na posljedice osobne i narodnogospodarstvene. Ja mislim, da se ne bi smjelo zaboraviti na to stanovište, da bi se moglo i to u obzir uzeti, kad se je akcija o tom pokrenula, da škola shodnim načinom, možda štivima, u čitankama ili predavanjem osobnim učitelja u tom praveu djeluje.

Drugi je momenat, što ga je g. referent izvolio iztaknuti, da su štetočinci ljudi naprasiti, da ubijaju pojedine lugare, da harače njihovo dobro.

Ja mislim naći tome uztuk, da se lugarima osigura život i njihov godišnji prihod za vrijeme trajanja službe. Ta se uboštva i umorstva dogadjaju najviše puta od osvete, a možda su razlogom i privatne zadjevice. Štetočinac će odustati od osvete, ne će upaliti, kad zna, da će onaj kome se htio osvetiti, dobiti odštetu, ne će ga ustrijeliti, jer zna, da će mu žena po smrti dobiti 5—600 for. On će odustati od osvete, kad vidi da njegov učin ne će imati željene poslijedice.

Treći je čin, da pravoužitnici u mnogim predjelima ne sijeku doznačena stabla, nego vole ona iz mlade sastojine i šume.

Ovo ja dovodim u svezu sa okolnošću, da mnogim ovlaštenicima fali prikladno orudje za rušenje debelih stabala, a to je pila.

Nemojmo sve od nesretne obćine tražiti; postavimo se na vlastite noge. Administrativna uprava obćina morala bi se staviti na pojimanje vlastele. Imovne obće odviše očekuju od sebe. Njihov je položaj samostalnim učenjem i dотle proširen, da u onom slučaju, kad gospodarski odbor na predlog ne pristane, da ima pravo izhoditi dokinuće zaključaka i takovih, koje uprava drži shodnim da se provedu (? Ur.).

Nadalje bilo je govora o kvalifikaciji. Nema dvojbe, da mi sa prekršajima ne ćemo daleko doći i da ako ne možemo te čine krstiti kradjom, nastojimo, da se uvede u judikaturu šumska kradja, koja je strogo kvalificirana kao zločin i sa puno većom kaznom spojena. To bi bio modus, koji ne bi dirao u temeljna načela kaznenoga zakona, a kvalifikaciju šumskih prekršaja povisio bi i kaznu bi povisio.

Gledе horendne činjenice, da imade kod javne vlasti 1600 komada neriješenih šumskih prijavnica, moram primijetiti g. referentu, da se čudim, da nije podnio tužbe proti dotičnomu zvaničniku, koji je toliko zanemario svoju dužnost. (V. Benak: Već ih se promijenilo 15.)

Ja mislim, da je to sredstvo, da se putem ili upravljaljućega odbora ili sindikatskoga senata doneše odredba, kako bi imovne obće došle do svoga prava. Međutim, ako se dokaže i pokaže, da javne vlasti nemaju dovoljno osoblja, da vrše svoju dužnost, mora se nastojati, da se izhodi promjena načina judikature i da se uvede postupak iz ogluhe. Dostavi se pritužba i čim ne dodje, već je sudjen. Ako ne posluša, imade pravo štititi se putem utoka.

To su dakle u kratko načela i misli moje, koje sam bio sloboden iztači i na koliko jedan i drugi g. referent drži, da mu koja ideja ide u prilog, ako ju usvoji, ne marim, neka izvoli.

Dragutin Močnaj. Naši ljudi imadu dovoljno orudja; ali ono, što bi oni tu trebali, je vodena pila, žaga, koju ne može imati svatko. Osigurati lugare, to bi bila dobra mjera. A što se tiče postupka proti referentu, to je učinjeno; ali od god. 1870. do danas promijenilo se 26

referenata, koji svi imadu prigovor, da je nastupila zastara a drugi, koji je sada kod 16 hiljada neriješenih prijavnica: ne mogu.

P r e d s j e d n i k : Za riječ zamolio je g. Kovačina.

M. K o v a č i n a : Ja bih imao na izvještaj glede utjerivanja šumskih šteta samo nešto kazati. G. šumarnik Mocnaj izvolio je reći, da bi shodno bilo, da vježbenici šumarski utjeruju te šumske štete i da je on tako činio.

Ja sam u principu proti tomu, jer se taj način utjerivanja ne slaže sa čašću strukovnjaka, a dovodi ga u koliziju sa pučanstvom, a znate, kako će svoju dužnost vršiti, kad ide utjerivat šumske štete. Ja sam proti tomu, to neka se povjeri drugomu osoblju.

D r a g u t i n M o c n a j : Ja to ne predlažem, niti kanim predložiti, nego sam kazao, da sam povjerio utjerivanje šumskih šteta jednomu uredniku, koji je taj posao obavljao sa velikim uspjehom, a predlažem, da se dade kontrolnim nadlugarima, da oni taj posao obavljaju.

P r e d s j e d n i k :

S l a v n a s k u p š t i n o !

Kako sam razabrao, predlog gg. referenata je slijedeći:

Molim g. tajnika da ga čita.

A n d r i a B o r o š i ē : (Čita resoluciju.) Vidi slijedeći broj Š. 1.

P r e d s j e d n i k : Je li slavna skupština prihvaća resoluciju? (Prima se).

Molim g. Majnarića, da izvoli staviti svoje predloge.

J o s i p M a j n a r i ē : Pošto su moji predlozi obrazloženi i štampani u „Šumarskom listu“ i s toga poznati, ne će ih čitati u cijelosti nego će samo pročitati pojedine predloge.

Prvi predlog glasi: „Da hrv. slav. šumarsko družtvu podnese obrazloženu, veoma prešnu predstavku na visoku kr. zemaljsku vladu, da ista blagoudostoji normirati ili sama, ili da to kod vis. sabora izhodi, da se normira, da skupštine ovlaštenika ne imaju absolutno nikakove kompetencije niti glede namještenja lugara, niti glede opredjeljenja njihove službe i obsega čuvarije, niti glede plaće, niti glede svih inih lugarskih novčanih pripadaka, već da se to polag niže razpoloženog drugim povjerava“.

Drugi predlog glasi: „Da hrv.-slav. šumarsko družtvu podnese obrazloženu, veoma prešnu predstavku visokoj kr. zem. vladu, da ista blagoudostoji normirati, da su zem. zajednice dužne i obvezane namjestiti lugarsko osoblje, temeljem provedene u tu svrhu arondacije njihovih šumskih posjeda. Nadalje, da istodobno ista vis. kr. zem. vlasta

blagoizvoli odrediti, da će takovu arondaciju provesti političke oblasti, i bez saslušanja interesiranih zem. zajednica“.

Napokon treći predlog: „Da hrv.-slav. šumarsko družtvu podnese obrazloženu, veoma prešnu predstavku visokoj kr. zem. vlasti, da ista blagoudostoji normirati, da su županijski upravnji odbori, nakon provedenih pod II. spomenutih arondacija, dužni, saslušav i pravomoćno riješiv mnijenja zem. zajednica, koliko iste mogu za šumsku obranu, dотично za lugarska beriva doprinijeti, sastaviti za svoje područje plaćevne pojase izvjestnih županijskih djelova, za koje bi se kod središnje vlasti vodio lugarski status. Nadalje moli se normirati, da se pojedini lugar može unutar svog plaćevnog područja, dотично statusa premjestiti i promaknuti po odredbi same političke vlasti, kojoj su se topoglednoj odredbi, bez daljnog utjecaja, dužne zem. zajednice pokoriti“.

Predsjednik: Slavna skupštino! Izolite primiti ova tri predloga?

A. Kern: Slavna skupštino? Ja držim, da ne bismo mogli te predloge usvojiti u cijelosti onako, kako su predloženi s razloga, što u okviru postojećih zakona ili nisu provedivi, ili što se predlaže, da se nješto propiše, što je već u postojećim zakonima propisano. Tu se medju inim zahtijeva, da zemaljska vlasta normira, da skupštine ovlaštenika nemaju nikakve kompetencije glede namještenja lugara.

Ovo je obzirom na postojeći zakon od 25. travnja 1894. o. u. 2. 2. suvišno, jer po tom zakonu skupština ovlaštenika ne ima glede namještenja lugara nikakova upliva, te to namještenje spada medju prava zastupstva zemljistične zajednice; autonomiju pako zem. zajednicah stegnuti na toliko, da se skupštini ovlaštenika oduzme pravo ustanovljivanja plaća lugara, držim nedopustivim, neizvedivim, a obzirom na ustanove § 12. zakona od 26. ožujka 1894., glede uredjenja stručne uprave i šumskog gospodareoja u šumah stojećih pod osobitim javnim nadzorom, takodjer suvišnim. Neka dakle ostane zastupstvima zem. zajednica sve pri izboru lugara, kao što to imaju upravne obćine glede obćinskih liečnika i učitelja, nu neka se konsekventno traži namještenje samo osposobljenih lugara i neka izbor bude podvržen odobrenju župan. upravnog odbora.

Ne bih bio ni za drugi predlog, da se učini zajednički status lugara zem. zajednicah, jer bi to bilo težko provesti i promjenom zakona a po današnjem zakonu nikako, nu mnogo toga, dapaće većinu zahtjeva g. predlagачa držim, da se dade provesti u okviru sadanjeg zakona, samo treba na to uzeti dovoljan obzir kod izdanja provedbene naredbe. Tako bi n. pr. moralo kod onih zemljističnih zajednica, koje imaju možda samo 20—30 rali šume, te s toga nisu kadre namjestiti usposobljeno lugarsko osoblje, jer ga ne mogu plaćati, odrediti u provedbenoj na-

redbi, da šumoposjednici kao što mogu sami ili u zajednici s drugima namjestiti šumara, da isto tako mogu namjestiti lugarsko osoblje sami ili u zajednici s drugima, pak da takovo ukotarivanje, analogno kako je ustanovljeno za zajedničko namještenje kotarskih šumara, ovisi o potvrđi upravnoga odbora.

Nadalje bi se moralo odrediti, ako zajednice u roku odredjenom im po upravnom odboru nemajete sposobljeno lugarsko osoblje, da je žup. upravni odbor vlastan to ureda radi provesti t. j. učiniti arondaciju lugara, odrediti lugaram plaće i namjestiti lugare.

Držim s toga, da se većina željah g. predлагаča dade provesti u okviru postojećega zakona, pak neka bi se s toga umolila vis. kr. zem. vlada putem predstavke, da bi čim prije izdala provedbenu naredbu, k zakonu od 26. ožujka 1894., u kojoj bi načela glede arondacije lugarija, glede namještenja doista sposobljenih lugara i t. d. došla do podpunog uvaženja. Tada će biti polučeno ono, za čim se stavljениmi predlozi ide.

P r e d s j e d n i k : Rieč imade g. Majnarić.

J o s i p M a j n a r ić: Ja, kada sam ove predloge stavljaо, išao sam za tim, da se sada, kad ima provedbena naredba izaći, dade prigoda, da se mogu spomenute stvari urediti. Dok kod zemljišnih zajednica ne bude imperativnim putem naloženo, da se lugari imadu arondirati i dok se skupštini ovlaštenika ne oduzme mogućnost, da ona određuje plaće lugarima, dотле, ja sam uvjeren, da ćemo imati takovo lugarsko osoblje, da se gore ne može pomisliti.

U ostalom ja se pridružujem gosp. predgovorniku, ali sam zato, da se zamoli vis. vlada, da izvoli imperativnim putem provesti zahtjev arondacije i da se skupštini ovlaštenika oduzme pravo ustanovljivanja beriva. To je tendencija i svrha mojih predloga; a inače prihvaćam preinachenja, kako ih je gosp. predgovornik iztaknuo.

A n t e K e r n: Oduzeti skupštini ovlaštenika pravo ustanovljivanja beriva lugara moglo bi se samo onda, kada bi mogli izposlovati promjenu zakona, a to držim barem za sada nemogućim; a u okviru postojećega zakona je to neprovedivo.

J o s i p M a j n a r ić: Meni se dogodilo, da su došli na skupštinu ovlaštenika dvije trećine, koji su svi bili šumski štetočinci; gdje će takovi votirati lugaru povišenje plaće, oni će votirati, da se odpusti, a ne da mu se plaća povisi. To je anomalija.

A n t e K e r n: Jest anomalija, koja se ali ne može za sada sasvim odkloniti, pak s toga ne može se za sada ino, nego uznaštojati, da se shodnim odredbama u provedbenoj naredbi te anomalije svedu na minimum, a to će se polučiti tim, ako se ustanove u okviru postojećega

zakona § 12. od 26. ožujka 1894. budu uvjek morale tumačiti tako, da zem. zajednice budu mogle samo doista osposobljeni ljudi u namještati za lugare, a ne kako je do sada bivalo, da se je od lugara zahtjevalo samo fizično osposobljenje t. j. da ne smije biti šepav, gluhi, da ima 20 godina službe itd., umjesto da se je zahtjevalo položenje lugarskoga izpita.

Kada budu zem. zajednice mogle za lugare namještati samo ljudi sa izpitom, onda budu i prisiljene primjereno ih plaćati, a ne kao do sada često samo sa 2—5 for. mjesečno.

Josip Majnarić: Ja sam u svom obrazloženju spomenuo, da sam kušao provesti arondaciju lugarije. Oblast je izdala odluku za arondiranje, te su umjesto 3—4 lugara imala biti u buduće samo dvojica, ali županijski upravni odbor je uslijed utoka zem. zajednica ukinuo odluku prve molbe. Da sam pako pokušao povisiti plaću lugarima bez arondacije, bio bi izazvao reakciju, da i revoluciju.

Marino de Bona: Oni su prisiljeni namjestiti osposobljeno osoblje. Tu se bez dvojbe traži pučka škola i lugarski izpit. Ako je zem. zajednica tako malena i njezine finansijalne prilike takove, da nije u stanju takova čovjeka plaćati, onda je naravna posljedica, da se više takovih zem. zajednica mora složiti i kotarska oblast dužna je pozvati ih, da u zajednici udovolje § 12. zakona od 26. ožujka 1894.; ako to ne učine, onda će nadzorna oblast na temelju § 50. zakona od 25. travnja 1894. o uredjenju zem. zajednica izdati prvomolbenu odluku i kazati: pošto nisi kadra to i to, imade se više zem. zajednica složiti i namjestiti jednoga zajedničkog u s p o s o b l j e n o g a lugara. Ako se tako postupa, ne znam kako bi mogao upravni odbor tu odluku ukinuti. Glede mogućnosti ustanovljenja primjerih lugarskih plaća, i p r o t i zaključku glavne skupštine ovlaštenika, upozorujem na vis. vladinu naredbu od 22. veljače 1899. br. 6882.

Josip Majnarić: Upravni je odbor prvomolbenu odluku ukinuo i rekao nam, da mi ne smijemo arondirati.

Ante Kern: Ako pojedine zemljistične zajednice ne bi htjele ili ne bi mogle same namjestiti lugarsko osoblje, može županijski upravni odbor naći način, da ureda radi provede arondaciju; ali dok su zem. zajednice same voljne namjestiti i pristojnije plaćati svoje lugarsko osoblje, dotle se upravni odbor ne smije miešati u to.

Prepsjednik: Izvolite primiti predlog g. Majnarića s dodatkom gosp. Kerna.

(Prima se.)

Tečajem današnje sjednice došlo je više telegrama.

Andrija Borosić: (Čita telegramu.)

P r e d s j e d n i k : Čast mi je predložiti, da se predsjednik našega društva presv. g. Marko grof Bombelles brzojavno pozdravi. (Živio!)

(Prima se.)

Pošto je dnevni red izcrpljen, to zaključujem današnju glavnu skupštinu hrv.-slav. švmarskoga društva, nu prije, nego se razidjemo, dozvolite mi, da referentima današnjih razprava izrečem našu duboku zahvalnost na uloženom trudu, a vama pako gospodo skupštinari zahvaljujem na mnogobrojnom posjetu skupštine i krepkom sudjelovanju u razpravama, pak vam želim, da se sretno povratite svojim domovima. (Živio!)

Šumarnik Frkić: Ja sam tako slobodan, da u ime skupštinara izrazim zahvalnost g. predsjedniku, koji je tako liepo i dobro upravlja današnjom glavnom skupštinom. (Živio predsjednik!)

Zapisnik o sjednici upravl. odbora hrv. slav. šum. društva obdržavanoj dne 13. svibnja 1904. u društvenih prostorijah pod predsjedanjem družt. predsjednika presv. gosp. Marka grofa Bombellesa i u prisutnosti p. n. gg. odbornika R. Fischbacha, F. Kesterčaneka, Stj. Frkića, E. Slapničara, V. Benaka, D. Trötzera, M. Puka, C. pl. Zajca I. Partaša i tajnika A. Borošića.

P r e d m e t i v i e č a n j a .

Točka 1. Čitanje zapisnika o sjednici upravl. odbora od 30. siječnja 1904.

Točka 2. Riešenje tekućih predmeta.

a) Čita se dopis gradskog poglavarstva u Zagrebu od 16/2. 1904 br. 62.626. —1903/IV., kojim se društvo poziva, da na asfalt položen pred šum. domom prema zapadnom perivoju plati u gradsku blagajnu na jedan put iznos od 1.362 K 90 f.

ad a) Zaključuje se, da se društ. predsjedničtvo obrati na gradsko poglavarstvo molbom, neka bi se društvo oprostilo toga plateža, ili posve ili djelomice, eventualno neka se plati u godišnjim obrocima.

b) Izvješće se, da je družt. član Pavao Knobloch u Karlovcu poklonio jednu staru mapu — za društveni muzej.

Prima se, te mu se izrazuje zahvalnost društva.

c) Josip pl. Aue moli podporu od 300 K.

Molba se za sada ne može uvažiti.

d) Izvješće se, da su svoj ustup u društvo najavili: kao član I. r. Ljubomir Bugarović, kao član II. r. kr. lugari državne šumarije Vojnić: Gjuro Eremić, Mile Sučević i Stevo Glamočlija, zatim lugari vlastelinstva moslavačkoj: Mato Matijasko, Rudolf Grdešić Stefan Babić i Daniel Duhaček.

Primaju se u družvo.

e) Tajnik izvješće, da je družveni član um. kat. šum. nadzornik Josip Ettinger ponudio družtvu na prodaju više svojih knjiga uz umjerenu cenu, koje su pregledane i u dobrom stanju nadjene.

Uprav. odbor zaključuje, da g. Ettinger svoje knjige, koje prodati želi, dade dostaviti u družvene prostorije, gdje će ih upr. odbor pregledati i onda dalje odlučiti.

f) Tajnik moli za ovlast, da mu se za uredjenje družvene knjižnice dozvoli uzeti jednu silu, pošto on za taj posao ne ima razpoloživog vremena.

Družveni odbor. g profesor F. Kesterčanek izjavljuje, da će on taj posao na sebe preuzeti, što se sa zahvalnošću po odboru prihvata.

Točka 3. Predlozi.

a) Družveni odbornik F. Kesterčanek predlaže, da se družtvu od Dr. Ivana Ortnera, kao izdavača „Narodne knjižnice“ nabavi za 50 K brošuricu „Naše seljačke šume“, koja će se tada bezplatno medju puk razdieliti.

Usvaja se.

b) Družtv. odbornik V. Benak stavlja predlog: „Neka bi se družveni pouzdanici odabrali, koji bi družtvu tržne cene na glavnim tržistima, kao na Rieci, u Sisku itd. mjesečno izvješćivali, da se tako te cene mogu u „Šum. listu“ pravodobno otisnuti.“

Saobćenje tih tržnih cena od bitne je važnosti, naročito za pročlenitelje šuma, koji baš radi toga dolaze u nemalu nepriliku prigodom ustanovljenja vrednosti godimice na porabu dospievajućih drvnih gromada.“

Upr. odbor zaključuje, da se družtvu u tom predmetu ponajprije obrati na trgovačko-obrtničku komoru u Zagrebu i u Senju, pak da podjedno zamoli za saobćenje imena onih drvotrzaca, koji bi se umoliti imali, da stupe u svezu za družtvom radi saobćenja tržnih cena.

c) Družveni odbornik E. Slapničar stavlja predlog neka se od strane družtva podnese predstavka Njegovoj Preuzvišenosti svjetlom Banu, da se obzirom na ustanove članka 19. zakona od 15/6 1873. beriva činovnikah krajiških im. obćina izjednače sa berivima državnih šumarskih urednika u području bivše vojne krajine, koju bi predstavku imala posebna deputacija Njegovoj Preuzv. uručiti, pak podjedno moli prisutnog društ. predsjednika Presv. g. Marka grofa Bombellesa, neka bi bio tako dobrostiv, te blagoizvolio deputaciju privesti Njeg. Preuzv. Svjetlom Banu.

Presv. gosp. družtv. predsjednik Marko grof Bombelles izjavljuje, da će sa svoje strane rado ovu akciju poduprijeti, te se izjavljuje pripravnim deputaciju privesti Svjetlom Banu.

Nakon toga bude sjednica zaključena, a ovaj zapisnik u sjednici upr. odbora od 2/9. 1904 pročitan, ovjerovljen i podpisan.

E. Slapničar, V. Benak A. Borošić, tajnik.

Zapisnik o konferencijskoj sjednici upr. odbora hrv.-sl. šum. društva obdržavanoj u društvenih prostorija u Zagrebu dne 12. srpnja 1904.

Prisutni odbornici A. Fischbach, M. pl. Bona, V. Benak, Stj. Frkić E. Slapničar, D. Mocnaj, I. Partaš, V. Dojković, blagajnik A. Kern i tajnik A. Borošić.

P r e d m e t i v i e č a n j a.

Tajnik priobćuje, da je društveni predsjednik Presv. g. Marko grof Bombelles bolešu zapričešen da sjednici prisustvuje, a isto tako i I. družtv. podpredsjednik V. g. Josip Havas. Pošto pako niti II. družtv. podpredsjednik V. g. Zigmundovsky u sjednicu došao nije, to se u smislu §. 16. društvenih pravila ne mogu u sjednici stvarati pravovaljani zaključci već iste u budućoj sjednici predlaže upr. odboru na prihvat.

Ovaj predlog bude po prisutnima prihvaćen.

Prije pretresanja na dnevnom redu nalazeći se predmeta izvješćuje tajnik, da je preminuo u Beču začastni član hrv. sl. šum. društva Gustav Hempel c. kr. dvorski savjetnik i profesor visoke škole sa zemljotežtvom u Beču, pak moli prisutne odbornike, da pokojniku izkažu zadnju počast ustavši sa stolice i kliknuv mu Slava!

Nakon toga prelazi se na pretresanje slijedećih predmeta.

T o č k a 1. Razprave o budućoj glavnoj skupštini i s njom spomenog izleta u zagrebačku goru.

Nakon podulje razprave bude zaključeno, da se skupština obdržava na 3. i 4. rujna 1904. Na 3. rujna neka se upriliči izlet u Zagrebačku goru prema programu, što će ga imati predsjedništvo izraditi i objelodaniti, uvez pri tom u obzir, da se po mogućnosti pregledaju šume viteza Pongratza, M. grofa Kulmera i šuma grada Zagreba; kao mjestni poslovodje izabiru se društveni članovi gg. Mirko Puk, kr. žup. šum. nadzornik i Rudolf Erny kr. kot. šumar u Zagrebu.

Na 4. rujna neka se prije podne u 9 sati obdržava glavna skupština, a nakon toga drži razprava o temi:

„Šumske štete“, za referenta izabire se odbornik g. V. Benak, a za koreferenta odbornik g. D. Mocnaj.

Nadalje se zaključuje, da će društveni član g. Majnarić umoli, neka svoje predloge, koje je bio predložio za prošlo godišnju skupštinu, na ovogodišnjoj glavnoj skupštini osobno i zastupa.

T o č k a 2. Pretres zaključnog računa za g. 1903. i proračuna za za g. 1905.

Upravljujući odbor prihvata zaključni račun za g. 1903., a proračun za god. 1905. ustanavljuje za prijetkom 23.750 K izdatkom od 21.875 K.

Točka 3. Odbornik g. A. Fischbach priobćuje pismenu molbu člana J. Auea, koji se nalazi u bolnici u Zagrebu i moli podporu.

Upr. odbor zaključuje, da mu se podieli podpora od 80 K.

Nakon toga sbude konferencija zaključena a ovaj zapisnik priobćen upr. odboru u sjednici od 2. rujna 1904. A. Borošić.

Zapisnik XXVIII. redovite glavne skupštine „hrvatsko-slavonskog šumarskog društva“ obdržavane u Zagrebu dana 4. rujna 1904.

Drugi društveni podpredsjednik velem. gosp. kr. šumarski ravnatelj Josip Havas otvara sjednicu i priobćuje, da je društveni predsjednik Presvjetli gosp. Marko grof Bombelles bolešću zapričešen, te ne može društvu predsjedati.

Pozdravlja sakupljene članove dobrodošlicom i zahvaljuje, što se u ovako liepom broju sakupili, što je najbolji znak, da se vodi računa o interesima društva. Naročito zahvaljuje onima, koji su omogućili, da se je jučerašnji izlet obaviti mogao, a tako isto i na njihovom gostoprimstvu: visokoblag. gosp. Gustavu vitezu Pongratzu, presvjetlom gosp. Marku grofu Kulmeru kao i slavnoj občini glavnog grada Zagreba. Živili!

Isto tako izriče hvalu članovom gg. šum. nadzorniku Vilimu Dojkoviću i Rudolfu Erniju, koji su na izletu bili tumačem o šumsko-gospodarskim prilikama.

Pozdravlja prisutnog zastupnika „trgovačkog doma“ g. Hercoga. Priobćuje nadalje, da na današnjoj skupštini zastupaju i to: obé. hrv. društvo za gojenje lova i ribolova te hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo presvjetli gosp. Marko grof Kulmer, kranjsko primorsko šumar. društvo društveni II. podpredsjednik velem. gosp. Ferdo Zikmundovsky, galičko šumar. društvo i slavonsko gospodarsko društvo društveni tajnik gosp. Andrija Borošić, a dolnjo-astr. šumar. društvo društveni blagajnik gosp. A. Kern, dočim sâm I. podpredsjednik velem. gosp. šumar. ravnatelj Josip Havaš zastupa zem. ug. šumar. društvo. Zaključujući time proglašuje XXVIII. glavnu skupštinu hrvatsko-slavonskog šumar. društva otvorenom. Perovodjom na današnjoj sjednici imenuje šumara Teodora Solarića, a za ovjerovljenje zapisnika imenuje šumarnike Ivana Kolara i Adolfa Herzla.

Prelazeći na dnevni red poziva predsjednik društvenog tajnika g. Andriju Borošića, da pročita izvještaj o djelovanju upravnog odbora u godini 1903./4., koje skupština prima do znanja.

Prelazi se na treću točku dnevnog reda. Družtveni tajnik čita izvještaj odbora ad hoc za izpitanje družtvenih računa i imovine družtva za godinu 1903., koje skupština prima do znanja.

Prelazi se na četvrtu točku dnevnog reda: „pretres računa za g. 1905. i izbor odbora ad hoc za ispitanje družtvenih računa za g. 1904.“

Na strani 1. razhoda — na predlog družtvenog člana gosp. profesora Kesterčaneka skupština zaključuje i upućuje uprav. odbor družtva, da poduzme shodna, da se naučne zbirke t. zv. družtvenog muzeja predadu ma i uz pridržanje prava vlastničtva šumarskom družtvu zajedno sa muzealnim prostorijama u interesu unapredjenja obuke na kr. šumarskoj akademiji na slobodno svrsi shodno razpolaganje i uporabu zastupnikom profesorskih stolica, za šumarsku proizvodnju i lov te šumsku upravu uz uvjet, da se nastavnici pobrinu za dalje uzdržavanje tih zbirka i to bez dalnjeg troška po družtvo.

Za izpitanje družtvenih računa izabiru se gg. članovi August Ružička i Mirko Puk.

Prelazi se na petu točku dnevnog reda: „Ustanovljenje mjesata za obdržavanje buduće XXIX. glavne skupštine.“

Skupština zaključuje, da se to prepusti kao do sada odboru.

Prelazi se na šestu točku dnevnog reda: „Predlozi“.

Družtveni član gosp. žup. šumar. nadzornik Antun Kern predlaže, da se poradi, da se u § 3. priloga D. šumskog zakona dokine obraćunavanje šum. odšteta obzirom na previšnje riešenje od 27. svibnja 1867. (odpis ratnog ministra od 5. lipnja 1867. odjel 10. br. 1961., okružnica gl. zapovjedničtva u Zagrebu od 13. lipnja 1870. odjel VII. br. 5621.).

Skupština predlog prima.

Isti član predlaže, da se u osnovi zakona o „suvišnih, neprikladnih i nuždnih putevima“ uzme više obzira na šumske izvozne puteve i interes šumovlastnika, o čemu da se vis. kr. zem. vlada zamoli.

Nakon kratke debate a na predlog šumarnika E. Slapničara, skupština ovlašćuje, da predsjedničtvo u tom predmetu pravodobno shodne korane poduzme.

Prelazi se na sedmu točku dnevnog reda: „Razprave“.

Družt. član g. šumarnik Vinko Benak čita razpravu o šumskim štetama, te iztiče razloge gomilanju istih.

Gosp. šumarnik Dragutin Močnaj o istome predmetu razpravlja, navadja razloge gomilanju istih kao sredstva, čime bi se to gomilanje predusresti moglo.

Skupština prihvaja stavljene predloge.

Družtveni član p. n. g. kot. šumar Majnarić razpravlja o članku utisnutom u broju 8., 9. i 10. Šumar. lista „Šumarska služba kod po-

litičke uprave nakon provedene organizacije i lugarsko pitanje zemljističnih zajednicah*.

Predlozi 1., 2. i 3. otisnuti u pomenutim brojevima Šumar. listu smjerajući na uredjenje lugarstva zemljističnih zajednica primaju se uz preinaku prema predlogu gosp. A. Kerna.

Pri koncu stigli su pozdravni brzojavi, koje predsjednik predaje družtvenom tajniku, da ih pročita.

Skupštini i rad skupštine najsrdaćnije pozdravljuju šumar Potočnjak i protustavnik Dugač od gradiške imovne občine, te istodobno šumar Matizović.

Na predlog družtvenog podpredsjednika skupština zaključuje, da se brzojavno pozdravi družtveni predsjednik presvetli gospodin Marko grof Bombelles.

Na predlog družtvenog člana gosp. šumarnika izriče skupština toplu zahvalnost družtvenom podpredsjedniku velemož. gosp. šumar. ravnatelju J. Havašu za liepo vodjenje današnje sjednice i razprave.

Time zapisnik bude zaključen i podpisan.

Kolar.

Teodor Solarić.

Herzl,
šumarnik.

Šumarsko i gospodarsko knjižtvo.

Uputa u gospodarstvo. Po XIV. njemačkom izdanju „Schlipf's populäres Handbuch der Landwirtschaft“ i s obzirom na naše prilike uredio Dr. Köröšeny uz sudjelovanje mnogih domaćih stručnjaka. Djelo ovo, koje broji 512 stranica, ukrašeno je sa 513 slika i 11 bojadisanih tabla, izšlo je 1904. kod Kugli-a u Zagrebu, a cena mu je 8 K.

Prijašnje izdanje ovoga poznatoga Schlipfovoga djela već je odavno do zadnjega eksemplara razpačano, te je upravo prieka potreba, da se novo izdanje upriliči, koje će valjda i opet toliko odziva medju svim prijateljima gospodarstva naći, kao i prijašnje.

Gradjevni pristojbenik, analize i obćenite ciene radnja i gradiva uz potanki opis pojedinih radnja gradjevne struke. Sastavili urednici gradj. odsjeka i kulturno-tehničkoga ureda kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade. Izašlo kod C. Albrechta (Jos. Wittasek) u Zagrebu. Cena 15 K. Ovo bi se djelo moglo preporučiti šum. uredima, koji se često i gradjevnim stvarima baviti moraju.

Jugovitz: Der Lehrforst. Seine Aufgabe u. Einrichtung u. s. w. Separatabdruck aus der „Land- und forstwirtschaftlicher Unterrichtszeitung.“

Kern: 18 jährige praktische Erfahrungen im rationellen Korbweidenbau und Bandstockbetriebe nebst Anhang: Die kanadische Pappel, wertvollste u. grösste Holzerzeugerin unserer Breiten. Izašlo u Dresdenu nakladom E. Piersena. Ciena $4\frac{1}{2}$ odnosno $5\frac{1}{2}$ maraka.

Mitteilungen, forststatistische, aus Würtemberg. 21. godište izšlo u Stuttgartu, a dobiva se kod F. Stahla uz cenu od 1 marke.

Pressler: Forstl. Kubierungstafeln. Ovo je 12. po Dru. Neumeisteru prošireno izdanje. Dobiva se u Beču kod M. Perlesa uz cenu od 5 mar.

Kern: Rom, Portici und Vallombrosa. U ovom djelu opisuje pisac, ravnatelj šumarskoga instituta u Petrogradu, o gospodarsko-šumarskom kongresu u Rimu, a po tom opisuje gospodarsko učilište u Portici i kr. talijansku šumarsku akademiju u Vallombrosi.

Bichler: Einfluss des Unterbaus auf das Wachstum der Bäume.

Lorenz: Die Herstellung von Stöckelpflaster aus Rotbuche. Izašlo u Beču kod W. Fricha.

Hofer: Handbuch der Fischkrankheiten. Izašlo u Münchenu 1904.

Müller: Der kranke Hund. Izašlo u Berlinu kod P. Parey-a.

Zakoni i normativne naredbe.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemalj. vlade, odjela za unutarnje poslove, od 11. rujna 1904. broj 67.506., glede postupka kod izvoza žira.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vladnom odjelu za unutarnje poslove stigle su zadnjih godina množe pritužbe, da su k r a d j e ž ira u šumama kr. državne šumske uprave i krajiških imovnih obćina mah preotele. Da se tomu na put stane, te da se naročito ove godine, gdje je uslied nerodice ponestalo krme, spriječi kriomčarenje žira, te isti sačuva kao krnivo u korist domaćeg žiteljstva, obnalazi kr. hrv.-slav.-dalm. zemalj vlada, odjel za unutarnje poslove, temeljem §. 17. š. z. sliedeće odrediti:

§. 1.

Tko kani iz šume iznjeti žir (bukvicu) u prometne svrhe imade si pribaviti i z v o z n i c u .

Izvozniku, koju valja sastaviti prema obrazcu A. izdaje:

a) za šume kr. državne šumske uprave, krajiških imovnih obćina, gradskih obćina, plem. obćine Turopolje i onih šumovlastnika, koji imadu vlastite šumske uredje, onaj šumarski organ (šumarski ured), koji vodi šumsko gospodarenje u dotičnoj šumi;

b) za ostale šume nadležno obćinsko poglavarstvo.

Organ, koji je dužan izvoznicu izdati, imade na licu mjesta jur sakupljeni žir primjeriti i količinu u hektolitrima ustanoviti.

Valjanost trajanja izvoznice imade se opredieliti prema količini žira i prema udaljenosti mjesta dopreme, no ista ne smije prekoračiti rok od 4 dana, koji se ne može produljiti.

Trošak za izdanje izvoznice nosi onaj, koji ju je zatražio.

O izdanim izvoznicama dužni su napred navedeni organi voditi posebni upisnik.

§. 2.

Vozari žira, opredijeljenog u prometne svrhe, dužni su izvoznicu uza se nositi, te ju na zahtjev organâ, koji su zvani, da vrše nadzor nad izvozom šumarskih proizvoda (§. 69. šum. z. i naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, od 23. srpnja 1883. broj 28.626) predočiti u svako doba.

Kupac je dužan prigodom preuzeća žira izvoznice od vozara oduzeti i pohraniti ih.

§. 3.

Tko se kani baviti kupovanjem žira u stanovitom području imade to prijaviti nadležnoj kr. kotarskoj oblasti (gradskom poglavarstvu), koja će imena prijavljenih kupaca bezodvlačno priobčiti svim područnim šumskim uredima i obćinskim poglavarstvima.

§. 4.

Kupci žira dužni su voditi parafirani i paginirani očevidnik o kupovanju i odpremanju žira.

U isti imade se kronoložkim redom unašati svaka doprema žira obloživ ju odgovarajućom izvoznicom, kao i svaka odprema žira iz skladišta na drugo koje opredijeljeno mjesto.

§. 5.

Kada kupac želi sakupljeni žir sa skladišta dalje odpremiti, dužan je to prijaviti nadležnoj kr. kotarskoj oblasti (gradskom poglavarstvu) i zatražiti generalnu izvoznicu.

Kr. kotarska će oblast u tu svrhu s mjesta izaslati na lice mjesta svog izaslanika.

Ovaj će količinu odpremit se imajućeg žira premjeriti, te ju izporediti s očevidnikom (§. 4.) i odnosnim odgovarajućim izvoznicama. Pronadje li stvar u redu, izdat će u ime kr. kotarske oblasti (gradskog poglavarstva) na temelju predloženih izvoznica generalnu izvoznicu za cielu odpremit se imajuću zalihu po obrazcu B.

Valjanost trajanja ove izvoznice ustanavljuje se u §. 1.

Predložene specijalne izvoznice imade izaslanik preuzeti i predati kr. kot. oblasti (gradskom poglavarstvu), a to zabilježiti kod dotičnih stavaka očevidnika (§. 4.). Ako kupac uslied elementarnih nepogoda ili uslied inih nepredviđenih zaprieka nije u stanju u roku, označenom u generalnoj izvoznici, odpremiti iz skladišta u izvoznici označeni žir, tad valja da to prije izmaka rečenog roka prijavi nadležnoj kr. kot. oblasti (gradskom poglavarstvu).

Kr. kot. će oblast s mesta izviditi stvar po svom izaslaniku, pa ako bude vjerodostojnim načinom ustanovljeno, da su razlozi odvlake odpremanja žira opravdani, produljiti će izaslanik rok valjanosti trajanja generalne izvoznice, te o tom staviti na samoj izvoznici klauzulu.

Produljeni rok ne smije biti dulji od 4 dana.

Trošak za izaslanstvo nosi molitelj.

Bez generalne izvoznice ne smije se iz skladišta odpremati žir ni kopnenim ni vodenim prometnim putem.

§. 6.

Svaki izvoz (iznošenje) žira u noćno doba zabranjuje se (§. 1. i 5.).

§. 7.

Žir, koji se vozi bez izvoznice, zatim žir, koji se vozi u noćno doba makar i izvoznicom, te žir, koji se nalazi u skladištu kupca, a ovaj se o provenijenciji istog ne može izkazati izvoznicama, imade se zapleniti.

Zaplijenjenim žirom imade se postupati, kako je propisano za zaplijenjeno drvo u naredbi kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove, od 28. kolovoza 1883. br. 33.997. (Uredovna sbirka naradaba i propisa uprave unutarnje II. st. 108.), ali s tom preinakom, da trećina polučenog utržka ide prijavitelju.

§. 8.

Tko vozi žir bez izvoznice, čini se krivcem prekršaja šum. zakona, pa se ima proti istom najstrože postupati.

Tko kupuje žir bez izvoznice; tko vozi žir noću; tko se nije prijavio oblasti, da će se baviti kupovanjem žira; tko ne vodi propisani očevidnik (§. 4.) i tko odprema žir iz skladišta bez generalne izvoznice:

Imade se kazniti novčanom globom od 2 do 200 K. ili zatvorom od 6 sati do 14 dana, a ujedno imade mu se zabraniti daljnje kupovanje žira.

§. 9.

Izaslanici kr. kot. oblastih te gradskih i občinskih poglavarstva vlastni su, da prigodom inog uredovanja u svom području pregledavaju

skladišta žira, i da količinu žira izporede s očeviđnikom i sa odnosnim izvoznicama.

To su dužni činiti i na molbu interesiranih šumovlastnika, a u njihovom prisuću.

U potonjem slučaju nosi trošak izaslanstva molitelj, odnosno krivac (§. 23. š. z.).

§. 10.

Ova naredba stupa odmah na snagu.

U Zagrebu, dne 11. rujna 1904.

Grof Pejačević v. r.

Broj izvoznice.....

Uredovnog spisa.....

Izvoznica

za izvoz žira (bukvice).

1. Ime i prezime stranke:
2. Prebivalište i kućni broj:
3. Naznaka šume iz koje se žir (bukvica) vozi:
4. Količina žira (bukvice) u hektolitrih (slovom izpisana):
5. Mjesto odnosno ime kupca, kojemu se žir na prodaju vozi:
6. Rok valjanosti izvoznice:

U dne 190

(Službeni pečat).

Izdavatelj izvoznice :

Obrazac A. k naredbi kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove, broj 67.506 ex 1904.

Broj (uručb. zapisnika kr. kot. oblasti).

Generalna izvoznica

za izvoz žira (bukvice) izdana na temelju očeviđnika o kupovanju i odpremanju žira kupca N. N. u N., te na temelju izvoznice (§. 1. n.).

1. Tekuće stavke očeviđnika:
2. Ime i prezime stranke:

3. Prebivalište i kućni broj:
4. Naznaka mjesta skladišta:
5. Količina žira (bukvice) (slovom izpisana) u hektolitrima :
6. Mjesto, gdje se žir vozi (postaja željeznička, parobrodarska itd.):
7. Rok valjanosti izvoznice:

U ime kr. kot. oblasti u 190
izdano u N. dne

M. P. Izaslanik kr. kot. oblasti:

Obrazac B. k naredbi br. 67.506 — 1904.

Promet i trgovina.

Nakon mrtve saisone na drvarskom tržištu, evo nas sada na početku nove radne campagne 1904./5., a u živahnoj saisoni velikih prodaja u našim hrasticima, tim našim najvriednjim šumama, za koje vlada živ interes ne samo medju domaćim drvotržcima, već u isto tolikoj mjeri i medju stranim srednjo-evropskim trgovcima, koji od godine do godine u sve to većoj mjeri stupaju na poprište kao kupci naših hrastovih sjećina, naročito u glasovitim slavonskim hrasticima.

Već su dosele neke dražbe obavljene, naročito obavljena je već jedna od najvećih dražba — o uspjehu koje niže izvješćujemo — naime ona kod imov. obč. brodske, kojom je postignut vrlo povoljan uspjeh. Ne samo da su kod te dražbe sve na dražbu iznešene čestice prodane, već je postignuta svota, kojom je procjena dosta znatno nadbijena.

Ova dražba kod imov. občine brodske, a i ostale već do sele obavljene dražbe — ako im uspjeh i nije toliko povoljan kao ove — opravdavaju zaključak, da će ove godine vlastnici naših hrastovih šuma s prodajama zadovoljni biti moći. Ne ima sumnje, da će i ostale dražbe naročito one u šumama naše investicionalne zaklade, pak kr. šumskoga erara povoljno izpasti, a natjecanje da će biti živo. Sve se je to predviđjet moglo uzev u obzir našu šumsko-trgovačku bilancu, koja je već od početka ove godine bila povoljna; povoljnija od lanjske, koja također nije bila loša. Naročito u hrastovini pokazivala je ta bilanca liepe rezultate, jer se je ove godine razna naročito rezana hrastova roba i trupci mnogo tražila i dobro plaćala.

Nadamo se, da će iza povoljno izpalih dražba sada doskora započeti i živahna radna campagna ne samo na radost i korist drvotržaca,

već i mnogobrojnih naših šumskih radnika, seljaka-vozara itd. u obće našega domaćega naroda, kojemu je ovogodišnja dugotrajna žega i suša i onako u gospodarstvu dosta štete naniela.

Dražba hrastovih stabala u Vinkovecima. Na 23. o. mj. obdržavanoj javnoj dražbi prodala je brodska imov. obćina hrastova stabla u ovim sjećama i ovim uspjehom: I. u srezu Glovac, procijenjeni na K 68.485, prodano za K 73.999, dostalac Holzexploitations Act. Gesel. Budimpešta; II. u srezu Orljak, procijenjeni na K 81.371, prodano za K 96.152, dostalac Holzhandels Act. Gesel. Budimpešta; III. u srezu Banovdol, procijenjeni na K 60.602, prodano za K 71.809, dostalac Fric Kraus, Beč; IV. u srezu Krivsko Ostrovo, procijenjeni na K 57.732, prodano za K 65.900, dostalac Holzhandels Act. Gesel., Budimpešta; V. u srezu Lužićić, procijenjeni na K 67.729, prodani za K 79.628, dostalac Holzhandels Act. Gesel., Budimpešta; VI. u srezu Rastovica, procijenjeni na K 25.800, prodani za K 36.507, dostalac M. Vuk i sinovi, Budimpešta; VII. u srezu Zapadna Kusara, procijenjeni na K 34.076, prodani za K 45.179, dostalac M. Vuk i sinovi, Budimpešta; VIII. u srezu Mužko Ostrovo, procijenjeni za K 12.437, prodani za K 13.506, dostalac Stefan Gräger, Osiek; IX. u srezu Kunjevci, procijenjeni na K 78.196, prodani za K 80.787, dostalac M. Vuk i sinovi, Budimpešta; X. u srezu Vrabčana, procijenjeni na K 19.951, prodani za K 29.248, dostalac Holzexploitations Act. Gesel., Budimpešta i Holzhandels Act. Gesel. Budimpešta; XI. u srezu Ada, procijenjeni na K 51.226, prodani za K 58.544, dostalac Simon Kern, Budimpešta; XII. u srezu Boljkovo, procijenjeni na K 36.041 prodani za K 47.317, dostalac M. Vuk i sinovi, Budimpešta; XIII. u srezu Rastovo, procijenjeni na K 65.697, prodani za K 76.882, dostalac Grassl, Schenk i drug, Beč; XIV. u srezu Trizlovi, procijenjeno na K 47.534, prodani za K 60.903, dostalac E. Milch udova i Em. Milch, Komoran; XV. u srezu Radiševo, procijenjeni na K 65.680, prodani za K 98.207, dostalac E. Milch udova i Em. Milch, Komoran; XVI. u srezu Sveno, procijenjeni na K 34.311, prodani za K 44.062, dostalac Societé, Vrbanja; XVII. u srezu Radjenovei, procijenjeni na K 20.095, prodani za K 26.240, dostalac Šipuš i dr., Sisak; XVIII. u srezu Almaš, procijenjeni na K 17.394, prodano za K 23.769, dostalac Holzexploitations Act. Gesel., Budimpešta i Holzhandels Act. Gesel., Budimpešta; XIX. u srezu Ripača, procijenjeni na K 26.618, prodani za K 29.895, dostalac Holzexploitations Act. Gesel., Budimpešta i Holzhandels Act. Gesel., Budimpešta; XX. u srezu Jošava, procijenjeni na K 65.777, prodani za K 97.785, dostalac Carl Schlesinger, Beč; XXI. u srezu Slavir, procijenjeni na K 45.233, prodani za K 64.877, dostalac Societé, Vrbanja; XXII. u srezu Gradina, procijenjeni na K 202.288, prodani za K 315.400, dostalac

Societé, Vrbanja; XXIII. u srežu Dubovica, procjenjeni na K 32.259, prodani za K 40.135, dostalac Holzexploitations Act. Gesel., Budimpešta i Holzhandels Act. Gesel., Budimpešta; XXIV. u srežu Iztočna Kusara, procjenjeni na K 140.084, prodani za K 212.900, dostalac Filip Deutsch i sinovi, Zagreb; XXV. u Srežu Čunjevcu, procjenjeni na K 139.896, prodani za K 175.785, dostalac Carl Schlesinger, Beč. Prema tomu su svi hrastovi, izlučeni, gospodarskom osnovom za ovogodišnju prodaju prodani. Zanimanje za prodaju i sudjelovanje trgovaca — stranih i domaćih — bilo je brojno, pa je toga radi sve prodano. Ukupno je dobitveno K 1,965.416 t. j. K 468.904 više od procjene ili 31,3% od ukupne procjene.

Različite vesti.

Zaštita spomenika prirode. Već od više godina natrag počelo se je u Njemačkoj živo oko toga raditi da se pojedini spomenici prirode (Naturdenkmäler) spase od propasti. To je nastojanje rodilo tim plodom, da su već neke njemačke države izdale posebne zakone za zaštitu takovih prirodnih spomenika; o samim takovim spomenicima sastavljeni uredovni popisi, da se zna što je vredno od popasti očuvati i gdje se ti spomenici nalaze. U nekojim njemačkim državama znatna je zadaća oko očuvanja tih spomenika namenjena šumarskom, naročito državnom šumarskom osoblju. Ovo nastojanje Niemaca, tih velikih prijatelja prirode, nije ostalo bez dojma i na susjednu Austriju. Danas se je u c. kr. ministarstvu za nastavu u Beču osnovalo posavno povjerenstvo za zaštitu tih prirodnih spomenika, pak ne ima sumnje, da će se od sele na te spomenike prirode puno bolje paziti, da se u obćem interesu od propadanja i posvemašne propasti spase. Sve su te spomenike prirode razdielili u tri grupe naime na osobitosti geoložke, zooložke i botaničke. Ne bi bilo s gorega, da se i u Hrvatskoj koja je puna kojekakovih zanimivih spomenika prirode nešto u njihovu zaštitu poduzme, a bio bi i ovdje u prvom redu na to posvem nastavni odjel naše zemalj. vlade.

Ovogodišnji silni šumski požari nanieli su ogromne štete evropskim šumama, nu i riedke su godine u kojem je vladala tolika žega i dugotrajna suša, a to su glavni uvjeti za nastajanje i širenje šumskih požara. U samoj Hrvatskoj i Slavoniji ipak, hvala Bogu, nisu šume baš prekomjerno stradale. U susjednoj Dalmaciji gdje su šumski požari vrlo česti, bilo ih je ove godine još i više, tako je od jedinih ovećih šumica kojimi su još neki dalmatinski otoci obrasli, izgorjela liepa i vredna šuma na otoku Braču i time pučanstvu toga otoka nanešena vrlo osjetljiva šteta.

Kr. šumarska akademija zagrebačka. Kako je ova akademija prislonjena uz mudroslovni fakultet kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, počinju upisivanja 1. listopadom; prvi osam dana traje redoviti upis, daljnih osam vanredni. Uvjeti su za redovite slušače oni isti koji i za ostale slušače filozofskoga fakulteta; naime traži se od takovih slušača, da su položili izpit zrelosti na kojoj gimnaziji, realci ili realnoj gimnaziji. Iza obavljenih upisa počinju drugom polovicom listopada predavanja. Pregled predavanja priobitéćemo u slijedećem broju ovoga lista.

Razprava o šumskim štetama, koja se prilikom ovogodišnje glavne skupštine našega društva povela, pobudila je interes i u širim krugovima, a to je ujedno i podpun dokaz kako je ta razprava doista umjestna i korisna bila; imali smo dakle pravo kad smo u ovomu listu upućivali kako bi shodno bilo, da se baš i o tom na skupštini reč povede. Zbog obilja inog gradiva odnosećeg se na prošlu skupštinu ne možemo referat o šumskim štetama već u ovom broju doneti, već ćemo isti u narednomu broju otisnuti dati.

Pregovori o novom carinskom i trgovaćkom ugovoru s Italijom već su dovršeni, a koliko je o tom dosele u javnost doprlo, ostati će glede izvoza drva iz našeg carinskoga područja u Italiju pri starom t. j. drvo će se i nadalje bez carine u Italiju izvažati, što i za naše hrvatske šumoposjednike i drvoržce od osobite važnosti, jer je izvoz hrvatskoga drva u Italiju, naročito iz našega Gorskoga kotara i bivše gor. Krajine, već od davnine velik.

O izletu ugarskoga zemaljskoga šumarskoga društva u Bosnu i Hercegovinu. Prije nekoliko dana vratili su se izletnici — njih 26 na broju — sa svoga zanimivoga i poučnoga putovanja, koje je potrajalo pune dve nedjelje. Ekskurzente predvodio je ministerialni savjetnih Solz. Od strane zajedničkoga ministarstva financija dočekao je izletnike dvorski savjetnik Petraschek, a od strane bos. zemalj. vlade šumarski savjetnik V. Miklau, te su s ekskurstentima za cielo vrieme ekskurzije bili kao vodje, dočim su se zemalj. šumar. referent, vladin savjetnik M. Buberl i japanski šumar. savjetnik Dr. Ishisima ekskurstentima tek kasnije pridružili.

Ekskurstenti pohodili su ponajprije dolinu usorsku, pregledali poznatu veliku kemijsku fabriku u Tesliću, koja je do danas najveće takovo poduzeće. Po tom pregledali su područje hrastovih šuma u Javorini tečajem nekoliko dana. Iza toga pohodiše izletnici dolinu Lašve i tamošnje ugljevarstvo talijanske tvrdke Schucani kao i tamošnja mnogovrstna šumska prometila: spuzalice, uzpinjače, žicare itd. Razgledav lievaonicu željeza u Varešu, uputiše se izletnici na konjima u dolinu Krivaje, kojom na 120 km. duljine vodi šum. željeznicu tvrdke Eissler iz Zavidovića do Kusače. Posebnim vlakom ove pruge pohodiše izletnici

Han Pjesak, oko kojega je sada koncentriran šumski rad u ovom ogromnom kompleksu čelinjača. Prešav preko Romanie Planine sidjoše izletooci u Sarajevo, odkale praviše izlete u susjedna mjesta i bliže poučne objekte. Ovdje im je od strane zem. vlade priredjen u počast banket, kod kojeg ih je u ime vlade pozdravio dvorski savjetnik, a naš zemljak, Kosta Hörmann. Zahvaliv se na prijatnom dočeku, koji su svagdje u Bosnoj našli, krenuše izletnici preko Mostara, Dubrovnika, a navrativ se i u Kotor, parobrodom na Rieku i odavle kući.

Odprega ustrieljene i inaće usmrćene divljači. Pošto se približuje vrieme, da se iz ovećih lovišta, iz knjih se kani divljač unovčiti, ista kadkada i na daleko odpravlja, to mislimo, da ne će biti s gorega, ako u tom pogledu obznanimo pobliže postupak i baratanje sa divljači, da se dalekim putem možda nepokvari ili u obće postane neuporabivom. Mi šiljemo već više godina po dolnjem naputku svakovrsnu divljač većinom u Beč, pa se nije još ni jedanput dogodilo, da bi se bilo što pokvarilo, a slalo se je i po prilično toploem vremenu u travnju (šljuke), svibnju (srnjake) i rujnu (jelene).

Opća pravila.

- a) Ubijena divljač ne smije tako dugo doći u doticaj jedna s drugom, dokle god se posve dobro ne ohladi.
- b) U ljetu ubijenu divljač treba odmah, čim se ubije, staviti na suho, hladno, zasjenjeno mjesto, da se tim očuva od sunca i muha.
- c) Kod odašiljanja divljači željeznicom, treba istu neposredno pred odlazkom željeznice (vlaka) odaslat i predat.
- d) Divljač, koja se odprema u košarama (korpama), treba u čistu suhu slamu umotat, nikad u sijeno.

Posebna pravila.

a) Zeceve treba odmah, kako su ubijeni, za stražnje noge vezati ili im iste jednu kroz drugu provući te ih na motku (po 6 komada) zavjesit, ali tako, da se jedan drugog ne dottiče. Mogu se takodjer i na tlo postaviti da se ohlade, samo se mora kod postavljanja strogo pazit na pravilo, da jedan s drugim ne bude u doticaju. Drob se ne vadi. Odašilju li se zecevi nekamo željeznicom, treba ih kod velike množine u vagonima na motkama ovješane odaslat, a kod manje u policama (štelažama).

b) Srne, jelene, divokoze, divlje svinje, treba odmah na mjestu, gdje su ubijene, razporiti i drob izvaditi. Kod ovog posla mora se osobito pazit, da se neošteći ili odsječe meso za pisanu pečenku (Lungenbraten). Grkljan i jezik treba takodjer odstraniti, a butove rastaviti jedan od drugog.

Iza tog treba ovu divljač na hladnom mjestu, za prednje noge (proturiv kolac izmedju goljenice i njezine žile) objesit, da se ohladi i slijedeći dan na opredjeljeno mjesto, kano brzovoznu pošiljku (Eilgut), po mogućnosti uvjek večernim vlakom odaslati.

U divljač ne treba zelenu travu metati, jer se kod vrućine ova i meso kvari.

Za pernatu divljač.

Gnjetele i ostalu perad treba odmah na mjestu za noge ili glavu vezati o motku, ili im vratove utisnut u razciepljenu motku i gužvam učvrstit, zatim na zasjenjeno, suho mjesto postavit, da se ohlade i očuvaju od muha. Razumije se, da treba takodjer pazit na to, da se jedno drugog tako dugo ne dođe, dok se posve ne ohladi.

Kod gnjetela ima se strogo pazit na perje (osobito repno), da se ne izčupa. Drob se ne vadí.

Pernata oivljač odašilje se u korpama u kojima ih treba u čistu suhu slamu umotat i pred odlazkom večernjeg vlaka predat. Ako se šalje velika množina gnjetela, onda se dva po dva komada vežu za glave i motku, i u vagone na motkama viseći predaju.

Najvažnije, na što se ima uvjek najstrožije pazit jest, da se divljač u ljetnim mjesecima najmanje 12 sati hlađi, i da se pri tom jedan komad drugog ne dođe. *Stjepan Hankony*, nadšumar.

Izpravak. U članku „Šumsko pravo krajišnika“ odtisnutom u broj 8. i 9. „Šumarskog lista“ ove godine uvukle su se nekoje pogrieske, koje se ovim izpravljaju:

Na strani 419. u redku 15. odozgo izmedju rieči: „oder“ i „mässigen“ imadu se dodati rieči: „im Begriffe stehen sich häuslich dort niederzulassen und mit ihrer Familie die verfassungs —“.

Na strani 421. u alineji 4. redak 1. stampano je: „u točki a“, dočim imade biti: „u točki d“.

Na strani 432. u 2. redku tiskano je pogriješno: „ex 1877.“ mjesto „ex 1887.“, ista pogriješka nalazi se na istoj strani u alineji 3. redku 3.

Na strani 435. u redku 2. odozdo navadja se pogriješno naredba: „broj 42299.“, mjesto: „32299.“

Na strani 436. u alineji 2. redku 2. navadja se godina: „1899.“ mjesto „1889.“.

Na strani 444. u 2. redku odozdo štampana je godina: „1891.“ mjesto: „1893.“.

Na strani 447. u 5. redku odozgo zlo je odtisnuto: „naputak H)“ mjesto: „na putak C)“. *B.*

Broj 3288.—1904.

Dražba hrastova.

Povodom odpisa visoke kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 5. veljače t. g. broj 8698, ter temeljem ovlasti podieljene odpisom veleslavnog upravnog odbora župauije belovarsko-križevačke od 10. veljače t. g. broj 343 n. o. obdržavati će se u uredu kr. kot. oblasti u Križevcima dana 17. listopada 1904. u 11 sati prije podne javna pismena dražba vrhu 2352 komada hrastovih stabala, nalazećih se u šumi „Radkovec-Podruška“ vlastništvo Z. Z. Sv. Helena, udaljena 6 km. od Križevca, a ležeće uz staru cestu Križevac—Glogovnica.

Ista hrastova stabla procjenjena su na: 1442·81 kub. m. ciepke, 2781·81 kub. m. gradje i tvoriva, 160·64 kub. m. balvana, 3576 kom. željezničkih podylaka te 3256·5 prost. m. hrasšovog ogrievnog drva i odpadaka, to sve kao jedna cjelina u ukupnoj procjenbenoj vrednosli od 83.222 K 31 fil.

Za obaranje i izradbu kupljenih stabala kao i izvoz izradjene robe ustanovljen skrajni rok do 31. ožujka 1907. (sedme).

Dražbovat će se samo pismenim ponudama.

Pismene ponude propisno biljegovane sa točnom oznakom dražbenog predmeta sa točno navedenom brojevi i slovi označenom svotnom ponudom primaju se do 17. listopada 1904. kod kr. kotar. oblasti u Križevcima, te se imadu najkasnije do 11 sati prije podne dražbu vodećem činovniku kr. kot. oblasti predati.

Nudioc imade uz svoje ime i prezime obitališe i uz vlastoručni podpis u ponudi naročito očitovati, da su mu dražbo prodajni uvjeti poznati, da se njima podvrgava, te da će takove ili sam, ili kroz svog punomoćnika podpisati.

Ponudi mora priležati 10% procienbene svote u ime žaobine u gotovom novcu ili u tečaju stjećim sa couponima ili talonom obloženim državnim austro-ugarskim papirima ili u inim popularnu sjeđurnost uživajućim efektima, koje se sa 5% ispod burzovne vrednosti primaju.

Na omotu pismene ponude moza uz naslov izrično obilježeno stajati:

„Ponuda za prodaju stabala kod kr. kot. oblasti u Križevcima na dan 17. listopada 1904. vlastništvo Z. Z. Sv. Helena.“

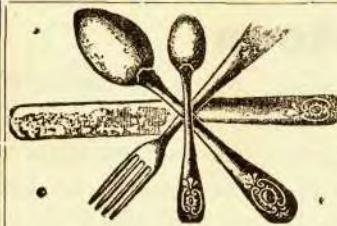
Brzjavne ili naknadno stigavše ponude ne primaju se.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi za vrieme uredovnih sati u uredovnici šumarskog tehničara ove oblasti.

Kr. kot. oblast.

U Križevcima, 18. rujna 1904.

Kr. kot. predstojnik: Benak.

Jedna gospodarska tezulja i jedna boćica izvornog francuskog parfima

Loedera v-a.

Uz vrlo jeftine cene razašijam iz prepuna mi skladišta — vanrednosti radi poznatu

robu iz meksičanskog srebra, i to:

6 kom. stolnih noževa iz meksičanskog srebra, 6 kom. viljuška iz meksičanskog srebra, 6 kom. jedatih žlica, 12 kom. kavnih žlica, 6 kom. dessertnih noževa, 6 kom. dessertnih viljušaka, 1 velika žlica za juhu, 1 velika žlica za mleko, 1 salonski sviećnjak

svih 46 komada zajedno, samo for. 6:50

Svaki naručitelj dobije još osim gore navedenog garantirano dobro funkcioniрајућu $12\frac{1}{2}$ kg. noseću gospodarsku tezulju. — Meksikansko srebro je sasna biela kovina te za njezina trajnost i kakvoću garantiramo kroz 25 god. Odprema sledi uz napred priposlani iznos ili poštan pouzeće iz evrop. skladista

JOSIP DENKER, Central Verkehrs-Warenhaus Budimpešta VII. Hernad ulica 54.

Za for. 3:40	uz poštan. pouzeće šaljem preostatak od Szepeskog platna za 6 podpunih gospojinskih ili mužkih košulja 90 cm. izvrstne kakovće, garanti- rano kroz 5 godina.
---------------------	---

Radi velikog prometa ne mogu da šaljem uзорке. — Plavo emajlirane lonce za kuhinje, fini proizvod uz jeftine cene. — Pokusna posiljka od 6 kom. kulinjskih lonaca i 6 kulinjskih zdjelica skupa samo for. 3.— uz pošt. pouzeće kod **JOSIP DENKER, Budimpešta VII. Hernad ulica 54.**

SADRŽAJ.

	Strana
Još jedan način proredjivanja ili proredni siek. Piše Mijo Krišković, nadšumar	545—552
Misli i predlozi za osnovu zakonske dozvole o preinaci, odnosno nadopunjenu nekih ustanova zakona od 15. lipnja 1873. i onoga od 11. srpnja 1881. ob imov. občinama bivše hrvatsko-slavonske Vojne Krajine. Piše Vj. Stubić	553—556
Posljedice haračenja šuma u nekim stranim zemljama. Piše Alfons Kauders, sluš. fil. aps. sluš. šum. ak.	556—558
Listak: Osobne viesti: Imenovanje. Umro	558
Družtvene viesti: Izvješće o XXVIII. glavnoj skupštini hrvatsko-slavonskog šumarskog družtva, držanoj u Zagrebu dne 4. rujna 1904. — Zapisnik o sjednici upravnog odbora hrvatsko-slavonskog šumarskog družtva, držanoj dne 13. svibnja 1904. — Zapisnik o konferencijskoj sjednici upravnog odbora hrvatsko-slavonskog šumarskog družtva, držanoj dne 12. srpnja 1904. — Zapisnik XXVIII. redovite glavne skupštine hrvatsko-slavonskog šumarskog družtva, držane dne 4. rujna 1904.	559—588
Šumarsko i gospodarsko knjižtvo:	588—589
Zakoni i normativne naredbe	589—593
Promet i trgovina	593—595
Različite viesti: Zaštita spomenika prirode. — Ovogodišnji silni šumski požari. — Kr. šumarska akademija zagrebačka. — Razprava o šumskim štetama. — Pregovori o novom carinskom i trgovackom ugovoru s Italijom. — O izletu ugarskoga zemaljskoga šumarskoga družtva u Bosnu i Hercegovinu. — Odprema ustreljene i inače usmrćene divljači. — Izpravak.	595—598
Oglaši	599—600

Oglas dražbe hrastovih stabala.

Na temelju drvosjećne osnove za godinu 1904./5. kao izvadka glavne prometne osnove, odobrene naredbom visoke kr. zemaljske vlade broj 42.092 od 30. studenoga 1889. prodavati će se dne 19. listopada 1904. u pisarni podpisanih ureda putem pisanih ponuda niže izkazana hrastova stabala:

Stavka	Šumski kotar	U području političke obćine	U šumskom predjelu	U sjećini	broj	Hrastovih stabala				Udaljenost do prve željezničke postaje		
						sadržaj za		Procien-bena vri-ednost				
						cie-panje	gradje	željez-ničkih pod-vlaka				
						m ³		K	f.			
1	Sv. Ivan Žabno	Farkaševac	Lužec	dio 14 i 15	111	241·51	509·31	149·80	11030	69	Križevci 2 2 kilometra	
2	Čazma	Čazma	Glogovnica	dio 13 do 18	562	1813·95	2152·92	150·60	60987	48	Grad Ivanić 16 kilometara	
Ukupno . . .						637	1555·46	2662·04	306·40	73018	17	

Uz sledeće bitne uvjete:

1. Biljegovane, propisno sastavljene ponude obložene sa žaobinom od 10% ponudjene svote dobro zapečaćene, moraju najkasnije dne 19. listopada 1904. do 11 sati 30 minuta prije podne kod podpisanih ureda predane biti, te na omotu točno stavku dražbenog oglasa sadržavati, na koji glase.

2. Rok za uplatu kupovnine određen jest 30 dana iza odobrenja dražbe po visokoj kr. zemaljskoj vladi.

Istodobno dužan je kupac 0·2% od kupovnine uplatiti kao prinos za osnuće uzgojne zaklade za podporu djece šumarskih činovnika prema visoko-vladinoj na-ređbi broj 1285 od 12. travnja 1902.

3. Hrastova stabla prodaju se, te ih smije kupac u njemu povoljne svrhe izraditi samo do 25 cm. debljine; nu ne smije izradjivati goriva drva i gule za tvornicu tanina, kocke za taracanje cesta i ulica, kolice i stupove za vinogradarsko kolje i ograde i ma kakav materijal za ograde, žbice i naplatke.

Svi neprodani i neizradjeni dijelovi debla, vrhovi, granje, trešće i odpadci ostaju bez svake odštete u svakom slučaju vlastništvo imovine obćine križevačke.

4. Za izradbu i izvoz kupljenih hrastovih stabala, odnosno izradjene robe, ustanovljuje se rok do 1. travnja 1905. i od 1. listopada 1905. do 1. travnja 1906.

Ljetnu izradbu i izvoz t. j. od 1. travnja do 1. listopada 1905. dozvoliti može gospodarstveni odbor samo na opravданu molbu kupca radi nepredvidjene zapričke, u kojem slučaju je kupac dužan imovnoj obćini naknaditi štetu na naraštaju sa 30. kruna po kat. rati (1600 □).

Proti dotičnom zaključku gospodarstvenog odbora otvoren je kupcu utok na visoku kr. zemaljsku vladu, koja će u stvari konačno odlučiti.

5. Pobliži uvjeti mogu se uviditi kod podписанog ureda, zatim kod kotarske šumarije u Sv. Ivanu Žabnom i Čazmi.

U Belovaru, dne 28. listopada 1904.

**Gospodarstveni ured
imovne obćine križevačke.**